

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

2 päivänä huhtikuuta 2020*

Sisällys

Asiaa koskevat oikeussäännöt	4
Kansainvälinen oikeus	4
Unionin oikeus	5
Direktiivi 2011/95/EU	5
Päätökset 2015/1523 ja 2015/1601	6
Asioiden tausta ja oikeudenkäyntiä edeltäneet menettelyt	11
Menettely unionin tuomioistuimessa	14
Kanteiden tarkastelu	14
Tutkittavaksi ottaminen	14
Asioissa C-715/17, C-718/17 ja C-719/17 esitetyt oikeudenkäyntiväitteet, joiden mukaan kanteilla ei ole kohdetta ja ne ovat ristiriidassa SEUT 258 artiklassa tarkoitetun menettelyn tavoitteen kanssa	14
– Asianosaisten lausumat	14
– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta	15
Asioissa C-715/17 ja C-718/17 esitetyt oikeudenkäyntiväitteet, jotka koskevat yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista	18
– Asianosaisten lausumat	18
– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta	18
Asiassa C-718/17 esitetty oikeudenkäyntiväite, joka koskee puolustautumisoikeuksien loukkaamista oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana	19
– Asianosaisten lausumat	19

* Oikeudenkäyntikielet: tšekki, unkari ja puola.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta	20
Asiassa C-719/17 esitetty oikeudenkäyntiväite, joka koskee kannekirjelmän epätarkkuutta tai epäjohtamukaisuutta	23
– Asianosaisten lausumat	23
– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta	23
Asiakysymys	25
Jäsenyysvelvoitteiden väitettyjen noudattamatta jättämisten paikkansapitävyys	25
SEUT 72 artiklaan, luettuna yhdessä SEU 4 artiklan 2 kohdan kanssa, perustuvat Puolan tasavallan ja Unkarin puolustautumisperusteet	26
Asianosaisten lausumat	26
Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta	27
Tšekin tasavallan esittämä puolustautumisperuste, joka koskee sen väittämää päätöksissä 2015/1523 ja 2015/1601 säädetyn siirtomekanismin konkreettisen soveltamisen toimimattomuutta ja tehottomuutta	32
Asianosaisten lausumat	32
Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta	33
Oikeudenkäyntikulut	35

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen – Päätökset (EU) 2015/1523 ja (EU) 2015/1601 – Kummankin päätöksen 5 artiklan 2 ja 4–11 kohta – Kreikan tasavallan ja Italian tasavallan hyväksi toteutetut kansainvälistä suojelua koskevat väliaikaiset toimenpiteet – Häätötilanne, joka aiheutuu kolmansien maiden kansalaisten äkillisestä joukoittaisesta maahantulosta tiettyjen jäsenvaltioiden alueelle – Tällaisten kansalaisten siirtäminen toisten jäsenvaltioiden alueelle – Siirtomenettely – Jäsenvaltioiden velvoite ilmoittaa säännöllisin väliajoin ja vähintään joka kolmas kuukausi niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden määrä, jotka voidaan siirtää nopeasti niiden alueelle – Tästä seuraavat velvoitteet toteuttaa siirto tehokkaasti – Kansalliseen turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyvät jäsenvaltioiden intressit – Jäsenvaltion mahdollisuus vedota SEUT 72 artiklaan unionin oikeuden sitovien toimien jättämiseksi soveltamatta

Yhdistetyissä asioissa C-715/17, C-718/17 ja C-719/17,

joissa on kyse SEUT 258 artiklaan perustuvista jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevista kanteista, jotka on nostettu 21. ja 22.12.2017,

Euroopan komissio, asiamiehinään Z. Malůšková, A. Stobiecka-Kuik, G. Wils ja A. Tokár,

kantajana,

vastaan

Puolan tasavalta, asiamiehinään E. Borawska-Kędzierska ja B. Majczyna,

vastaajana,

joita tukevat

Tšekin tasavalta, asiamiehinään M. Smolek, J. Vláčil, J. Pavliš ja A. Brabcová, ja

Unkari, asiamiehenään M. Z. Fehér,

väliintulijoina (asia C-715/17),

Euroopan komissio, asiamiehinään Z. Malůšková, A. Stobiecka-Kuik, G. Wils ja A. Tokár,

kantajana,

vastaan

Unkari, asiamiehinään M. Z. Fehér ja G. Koós,

vastaajana,

jota tukevat

Tšekin tasavalta, asiamiehinään M. Smolek, J. Vláčil, J. Pavliš ja A. Brabcová, ja

Puolan tasavalta, asiamiehinään E. Borawska-Kędzierska ja B. Majczyna,

väliintulijoina (asia C-718/17),

ja

Euroopan komissio, asiamiehinään Z. Malůšková, A. Stobiecka-Kuik, G. Wils ja A. Tokár,

kantajana,

vastaan

Tšekin tasavalta, asiamiehinään M. Smolek, J. Vláčil, J. Pavliš ja A. Brabcová,

vastaajana,

jota tukevat

Unkari, asiamiehenään M. Z. Fehér, ja

Puolan tasavalta, asiamiehinään E. Borawska-Kędzierska ja B. Majczyna,

väliintulijoina (asia C-719/17),

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Prechal (esittelevä tuomari), presidentti K. Lenaerts, joka hoitaa kolmannen jaoston tuomarin tehtäviä, sekä tuomarit L. S. Rossi, J. Malenovský ja F. Biltgen,

julkisasiamies: E. Sharpston,

kirjaaja: yksikönpäällikkö M. Aleksejev,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 15.5.2019 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 31.10.2019 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Euroopan komissio vaatii kannekirjelmällään asiassa C-715/17 unionin tuomioistuinta toteamaan, että Puolan tasavalta jätti 16.3.2016 alkaen noudattamatta Italian ja Kreikan hyväksi toteutettavien kansainvälistä suojelua koskevien väliaikaisten toimenpiteiden käyttöön ottamisesta 14.9.2015 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2015/1523 (EUVL 2015, L 239, s. 146) 5 artiklan 2 kohdan ja Italian ja Kreikan hyväksi toteutettavien kansainvälistä suojelua koskevien väliaikaisten toimenpiteiden käyttöön ottamisesta 22.9.2015 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2015/1601 (EUVL 2015, L 248, s. 80) 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja siis kummankin päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdan mukaisia myöhempiä siirtovelvoitteitaan, koska se ei ilmoittanut säännöllisin väliajoin ja vähintään joka kolmas kuukausi niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden asianmukaista määrää, jotka voitiin siirtää nopeasti sen alueelle.
- 2 Komissio vaatii kannekirjelmällään asiassa C-718/17 unionin tuomioistuinta toteamaan, että Unkari jätti noudattamatta päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja siis tämän päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdan mukaisia myöhempiä siirtovelvoitteitaan, koska se ei ilmoittanut säännöllisin väliajoin ja vähintään joka kolmas kuukausi niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden asianmukaista määrää, jotka voitiin siirtää nopeasti sen alueelle.
- 3 Komissio vaatii kannekirjelmällään asiassa C-719/17 unionin tuomioistuinta toteamaan, että Tšekin tasavalta jätti noudattamatta päätöksen 2015/1523 5 artiklan 2 kohdan ja päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja siis kummankin päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdan mukaisia myöhempiä siirtovelvoitteitaan, koska se ei ilmoittanut säännöllisin väliajoin ja vähintään joka kolmas kuukausi niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden asianmukaista määrää, jotka voitiin siirtää nopeasti sen alueelle.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Kansainvälinen oikeus

- 4 Pakolaisten oikeusasemaa koskeva yleissopimus, joka allekirjoitettiin Genevessä 28.7.1951 (Yhdistyneiden kansakuntien sopimuskokoelma, nide 189, s. 150, nro 2545 (1954)), tuli voimaan 22.4.1954. Sitä on täydennetty New Yorkissa 31.1.1967 tehdyllä pakolaisten oikeusasemaa koskevalla pöytäkirjalla, joka puolestaan tuli voimaan 4.10.1967 (jäljempänä Geneven yleissopimus).

- 5 Geneven yleissopimuksen 1 artiklan A kohdassa määritellään ensin muun muassa, mitä yleissopimuksessa tarkoitetaan käsitteellä ”pakolainen”, minkä jälkeen saman artiklan F kohdassa määrätään seuraavaa:

”Tämän yleissopimuksen määräyksiä ei ole sovellettava henkilöön, johon nähden on perusteltua aihetta epäillä, että:

- a) hän on tehnyt rikoksen rauhaa vastaan, sotarikoksen, tai rikoksen ihmiskuntaa vastaan, sellaisia rikoksia koskevien kansainvälisten sopimusten määritelmien mukaisesti;
- b) hän on tehnyt törkeän ei-poliittisen rikoksen pakomaansa ulkopuolella ennen kuin hänet on otettu tähän maahan pakolaisena;
- c) hän on syylistynyt Yhdistyneiden Kansakuntien tarkoituksien ja periaatteiden vastaisiin tekoihin.”

Unionin oikeus

Direktiivi 2011/95/EU

- 6 Vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle 13.12.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU (EUVL 2011, L 337, s. 9) III luvussa, jonka otsikko on ”Määrittelemisen pakolaiseksi”, olevan direktiivin 12 artiklan, jonka otsikko on ”Poissulkeminen”, 2 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”2. Pakolaisasema jätetään myöntämättä kolmannen maan kansalaiselle tai kansalaisuudettomalle henkilölle, jos on vakavaa aihetta epäillä, että hän on:

- a) tehnyt rikoksen rauhaa vastaan, sotarikoksen tai rikoksen ihmisyyttä vastaan, siten kuin nämä rikokset on määritelty asiaankuuluvissa kansainvälisissä sopimuksissa;
- b) tehnyt törkeän muun kuin poliittisen rikoksen turvapaikkamaan ulkopuolella ennen kuin hänet otettiin maahan pakolaisena eli ennen pakolaisaseman myöntämiseen perustuvan oleskeluluvan myöntämishetkeä; erityisen raa’at teot voidaan luokitella törkeiksi muiksi kuin poliittisiksi rikoksiksi, vaikka niillä väitettäisiin olleen poliittiset päämäärät;
- c) syylistynyt Yhdistyneiden Kansakuntien tarkoituksien ja periaatteiden vastaisiin tekoihin Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan[, joka allekirjoitettiin San Franciscossa 26.6.1945,] johdanto-osassa sekä 1 ja 2 artiklassa esitetyn mukaisesti.

3. Edellä olevaa 2 kohtaa sovelletaan henkilöihin, jotka yllyttävät siinä mainittuihin rikoksiin tai tekoihin tai muulla tavoin osallistuvat niiden suorittamiseen.”

- 7 Direktiivin 2011/95 V lukuun, jonka otsikko on ”Määrittelemisen henkilöksi, joka voi saada toissijaista suojelua”, sisältyy direktiivin 17 artikla, jonka otsikko on ”Poissulkeminen” ja jossa säädetään seuraavaa:

”1. Kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä ei katsota henkilöksi, joka voi saada toissijaista suojelua, jos on perusteltua syytä olettaa, että hän on:

- a) tehnyt rikoksen rauhaa vastaan, sotarikoksen tai rikoksen ihmisyyttä vastaan, siten kuin nämä rikokset on määritelty asiaankuuluvissa kansainvälisissä sopimuksissa;

- b) tehnyt törkeän rikoksen;
 - c) syylistynyt Yhdistyneiden Kansakuntien tarkoituksien ja periaatteiden vastaisiin tekoihin Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan johdanto-osassa sekä 1 ja 2 artiklassa esitetyn mukaisesti;
 - d) vaaraksi sen jäsenvaltion yhteiskunnalle tai turvallisuudelle, jossa hän on.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan henkilöihin, jotka yllyttävät siinä mainittuihin rikoksiin tai tekoihin tai muulla tavoin osallistuvat niiden suorittamiseen.
3. Jäsenvaltio voi katsoa, että kolmannen maan kansalainen tai kansalaisuudeton henkilö ei voi saada toissijaista suojelua, jos hän on ennen asianomaiseen jäsenvaltioon pääsyään tehnyt yhden tai useamman 1 kohdan soveltamisalaan kuulumattoman rikoksen, josta voitaisiin määrätä vankeusrangaistus, jos se olisi tehty kyseisessä jäsenvaltiossa, ja jos hän on jättänyt alkuperämaansa ainoastaan välttääkseen näistä rikoksista johtuvia seuraamuksia.”

Päätökset 2015/1523 ja 2015/1601

- 8 Päätöksen 2015/1601 johdanto-osan 1, 2, 7, 11, 12, 23, 25, 26, 31 ja 32 perustelukappaleessa todettiin seuraavaa:

”(1) [SEUT] 78 artiklan 3 kohdassa todetaan, että jos kolmansien maiden kansalaisten äkillinen joukoittainen maahantulo aiheuttaa yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa hätätilanteen, neuvosto voi komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan hyväksyä väliaikaisia toimenpiteitä kyseisen yhden tai useamman jäsenvaltion hyväksi.

(2) [SEUT] 80 artiklan mukaisesti rajatarkastuksia, turvapaikka-asioita ja maahanmuuttoa koskevassa unionin politiikassa ja sen toteuttamisessa noudatetaan jäsenvaltioiden yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteita ja unionin antamiin tämän alan säädöksiin sisällytetään asianmukaisia toimenpiteitä tämän periaatteen soveltamiseksi.

--

(7) Eurooppa-neuvosto päätti 25 ja 26 päivänä kesäkuuta 2015 pidetyssä kokouksessaan muun muassa, että kolmea keskeistä ulottuvuutta olisi edistettävä yhtä aikaa: sisäiset siirrot/uudelleensijoittaminen, palauttaminen/takaisinottaminen/uudelleenkotouttaminen sekä yhteistyö lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa. Eurooppa-neuvosto sopi erityisesti, kun otetaan huomioon vallitseva hätätilanne ja sitoumus vahvistaa solidaarisuutta ja vastuuta, että Italiasta ja Kreikasta siirretään kahden vuoden aikana tilapäisesti ja poikkeuksellisesti muihin jäsenvaltioihin 40 000 selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevaa henkilöä ja että kaikki jäsenvaltiot osallistuvat tähän.

--

(11) Jäsenvaltioiden erilaisten tilanteiden vuoksi hyväksyttiin 20 päivänä heinäkuuta 2015 yksimielisesti [Eurooppa-]neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevien 40 000 henkilön siirtämisestä Italiasta ja Kreikasta. Italiasta siirretään kahden vuoden aikana 24 000 henkilöä ja Kreikasta 16 000 henkilöä. [Euroopan unionin n]euvosto hyväksyi 14 päivänä syyskuuta 2015 päätöksen -- 2015/1523 tilapäisestä ja poikkeuksellisesta mekanismista, jolla selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevia henkilöitä voidaan siirtää Italiasta ja Kreikasta muihin jäsenvaltioihin.

- (12) Viime kuukausien aikana muuttopaine eteläisillä maa- ja meriulkorajoilla on jälleen kasvanut jyrkästi, ja muuttajavirtojen siirtyminen keskiseltä Välimereltä itäiselle Välimerelle ja kohti Länsi-Balkanin reittiä on jatkunut sen seurauksena, että Kreikkaan ja Kreikasta saapuu yhä enemmän muuttajia. Tämän vuoksi olisi toteutettava uusia väliaikaisia toimenpiteitä turvapaikanhakijoiden Italiassa ja Kreikassa aiheuttamien paineiden vähentämiseksi.

--

- (23) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet henkilöiden siirtämiseksi Italiasta ja Kreikasta merkitsevät väliaikaista poikkeusta [kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta 26.6.2013 annetun] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 604/2013 [(EUVL 2013, L 180, s. 31)] 13 artiklan 1 kohdassa vahvistetusta säännöstä, jonka mukaan Italia ja Kreikka olisivat olleet muussa tapauksessa vastuussa kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelystä kyseisen asetuksen III luvussa säädettyjen perusteiden mukaisesti, sekä väliaikaista poikkeusta kyseisen asetuksen 21, 22 ja 29 artiklassa säädetyistä menettelyvaiheista, määrääjat mukaan luettuina. Asetuksen -- N:o 604/2013 muita säännöksiä -- sovelletaan edelleen --

--

- (25) Päätettäessä kriteereistä, joita sovelletaan päätettäessä, mitkä hakijat ja kuinka monta hakijaa siirretään Italiasta ja Kreikasta, oli tehtävä valinta, tämän vaikuttamatta turvapaikkahakemuksista kansallisella tasolla tehtäviin päätöksiin. Suunnitteilla on selkeä ja toimiva järjestelmä, joka perustuu Eurostatin viimeisimpien käytettävissä olevien tilastotietojen perusteella määrittelemään kynnysarvoon eli keskimääräiseen hyväksymisasteeseen, joka saadaan, kun verrataan kansainvälistä suojelua koskevien, ensimmäiseen päätökseen liittyvissä menettelyissä unionin tasolla hyväksytyjen hakemusten määrää kaikkiin unionin tasolla ensimmäiseen päätökseen liittyvissä menettelyissä tehtyihin päätöksiin, jotka koskevat kansainvälistä suojelua koskevia hakemuksia. Toisaalta tällä kynnysarvolla olisi varmistettava mahdollisimman hyvin, että kaikilla hakijoilla, jotka selvästi tarvitsevat kansainvälistä suojelua, olisi nopeasti mahdollisuus hyödyntää suojelua koskevaa oikeuttaan täysimääräisesti ja pikaisesti siirron kohteena olevassa jäsenvaltiossa. Toisaalta sillä olisi ehkäistävä mahdollisimman hyvin sellaisten hakijoiden siirtäminen toiseen jäsenvaltioon, jotka todennäköisesti saavat hakemukseensa kielteisen päätöksen, jolloin vältettäisiin heidän oleskelunsa perusteeton pitkittyminen unionissa. Ensimmäisiä päätöksiä koskevien viimeisimpien saatavilla olevien Eurostatin päivitettyjen neljännesvuositietojen perusteella tässä päätöksessä olisi käytettävä 75 prosentin kynnysarvoa.

- (26) Väliaikaisten toimenpiteiden tarkoituksena on vähentää Italiaan ja Kreikkaan kohdistuvaa huomattavaa turvapaikanhakijapainetta erityisesti siirtämällä muihin jäsenvaltioihin merkittävä määrä sellaisia selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevia hakijoita, jotka ovat saapuneet Italian tai Kreikan alueelle sen päivän jälkeen, jona tätä päätöstä aletaan soveltaa. Italiaan ja Kreikkaan vuonna 2015 laittomasti saapuneiden kolmansien maiden kansalaisten kokonaismäärän ja selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevien hakijoiden määrän perusteella Italiasta ja Kreikasta olisi siirrettävä kaikkiaan 120 000 selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevaa hakijaa. --

--

- (31) On välttämätöntä varmistaa nopea sisäisten siirtojen järjestelmän käyttöönotto ja tukea väliaikaisten toimenpiteiden täytäntöönpanoa jäsenvaltioiden välisen tiiviin hallinnollisen yhteistyön ja [Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston (EASO)] tarjoaman operatiivisen tuen avulla.

- (32) Kansallinen turvallisuus ja yleinen järjestys olisi otettava huomioon siirtomenettelyn kaikissa vaiheissa siihen asti, kun hakijan siirto on saatu päätökseen. Jos jäsenvaltiolla on perustellut syyt katsoa, että hakija on vaaraksi jäsenvaltion kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle, sen olisi ilmoitettava tästä muille jäsenvaltioille hakijan perusoikeuksia, tietosuojaa koskevat asiaankuuluvat säännöt mukaan lukien, täysimääräisesti kunnioittaen.”
- 9 Päätöksen 2015/1601 johdanto-osan 1, 2, 7, 23, 25, 26, 31 ja 32 perustelukappaleella oli pääsiallisesti täysin sama sanamuoto kuin päätöksen 2015/1523 johdanto-osan 1, 2, 6, 18, 20, 21, 25 ja 26 perustelukappaleella.
- 10 Päätöksen 2015/1601 1 artiklan, jonka otsikko oli ”Kohde”, 1 kohdassa, jonka sanamuoto oli pääsiallisesti identtinen päätöksen 2015/1523 1 artiklan sanamuodon kanssa, säädettiin seuraavaa:
- ”Tällä päätöksellä otetaan käyttöön Italian ja Kreikan hyväksi kansainvälisen suojelun alalla toteutettavia väliaikaisia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on tukea kyseisiä valtioita selviytymään paremmin niihin kohdistuvan, kolmansien maiden kansalaisten äkillisen joukoittaisen maahantulon aiheuttamasta hätätilanteesta.”
- 11 Kummankin päätöksen 2 artiklassa, jonka otsikko oli ”Määritelmät”, säädettiin seuraavaa:
- ”Tässä päätöksessä tarkoitetaan
- –
- e) ’siirrolla’ hakijan siirtämistä sellaisen jäsenvaltion alueelta, joka on asetuksen – – N:o 604/2013 III luvussa vahvistettujen perusteiden mukaan vastuussa hänen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa käsittelystä, siirron kohteena olevan jäsenvaltion alueelle;
- f) ’siirron kohteena olevalla jäsenvaltiolla’ jäsenvaltiota, jolle vastuu hakijan kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä asetuksen – – N:o 604/2013 nojalla siirtyy, kun hakija on siirretty kyseisen jäsenvaltion alueelle.”
- 12 Päätöksen 2015/1601 3 artiklassa, jonka otsikkona oli ”Soveltoamisala”, säädettiin päätöksen 2015/1523 3 artiklan kanssa samoin sanamuodoin seuraavaa:
- ”1. Tämän päätöksen nojalla siirretään ainoastaan hakijoita, jotka ovat tehneet kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa Italiassa tai Kreikassa ja joiden hakemusten käsittelystä kyseiset valtiot olisivat muutoin olleet vastuussa asetuksen – – N:o 604/2013 III luvussa vahvistettujen hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden mukaisesti.
2. Tähän päätökseen perustuvaa siirtoa sovelletaan ainoastaan hakijoihin, jo[i]lla on sellainen kansalaisuus, jonka kohdalla kansainvälistä suojelua koskevien myönteisten päätösten osuus verrattuna kaikkiin [kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/32/EU (EUVL 2013, L 180, s. 60)] III luvussa tarkoitetuista kansainvälistä suojelua koskevista hakemuksista tehtyihin ensimmäisiin päätöksiin on Eurostatin viimeisimpien saatavilla olevien unionin laajuista keskiarvoa koskevien päivitettyjen neljännesvuositietojen mukaan vähintään 75 prosenttia. – –”
- 13 Päätöksen 2015/1523 4 artiklassa säädettiin, että Italiasta ja Kreikasta siirrettäisiin niiden muiden jäsenvaltioiden, joihin tätä päätöstä sovellettiin ja joihin Unkari ei kuulunut, alueelle 40 000 selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevaa henkilöä, joista 24 000 siirrettäisiin Italiasta ja 16 000 Kreikasta.

14 Päätöksen 2015/1601 4 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”1. 120 000 hakijaa siirretään muihin jäsenvaltioihin seuraavasti:

- a) Italiasta siirretään 15 600 hakijaa muiden jäsenvaltioiden alueelle liitteessä I olevan taulukon mukaisesti.
- b) Kreikasta siirretään 50 400 hakijaa muiden jäsenvaltioiden alueelle liitteessä II olevan taulukon mukaisesti.
- c) muiden jäsenvaltioiden alueelle siirretään 54 000 hakijaa suhteessa liitteessä I ja II esitettyihin lukuihin joko tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti tai tähän päätökseen 1 artiklan 2 kohdassa ja tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetuin tavoin tehtävällä muutoksella.

2. Italiasta ja Kreikasta siirretään 26 päivästä syyskuuta 2016 alkaen 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettut 54 000 hakijaa suhteutettuina [1 kohdan a ja b alakohdan] mukaisesti muiden jäsenvaltioiden alueelle ja suhteessa liitteissä I ja II esitettyihin lukuihin. Komissio toimittaa neuvostolle ehdotuksen jäsenvaltioittain vastaavasti osoitettavista luvuista.

– –”

15 Päätöksen 2015/1601 4 artiklaa on täydennetty 29.9.2016 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2016/1754 (EUVL 2016, L 268, s. 82) 1 artiklalla lisäämällä siihen seuraava kohta:

”3 a. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen hakijoiden sisäisten siirtojen osalta jäsenvaltiot voivat valita, että ne täyttävät velvoitteensa päästämällä alueelleen Turkissa olevia Syyrian kansalaisia selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa oleville henkilöille tarkoitettujen laillista maahanpääsyä koskevien kansallisten tai monenvälisten järjestelyjen osana, lukuun ottamatta [Eurooppa-]neuvostossa 20 päivänä heinäkuuta 2015 kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmissä tarkoitettua uudelleensijoitusjärjestelmää. Jäsenvaltion näin alueelleen päästämien henkilöiden lukumäärä johtaa kyseisen jäsenvaltion velvoitteen vähentymiseen vastaavasti.

– –”

16 Päätöksen 2015/1601 liitteissä I ja II oli taulukoita, joissa mainittiin niiden jäsenvaltioiden – muiden kuin Helleenien tasavallan ja Italian tasavallan – osalta, joihin kyseistä päätöstä sovellettiin ja joihin Puolan tasavalta, Unkari ja Tšekin tasavalta kuuluivat, sitovat kiintiöt niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden osalta, jotka tulivat Italiasta tai Kreikasta ja jotka oli siirrettävä kunkin kyseisen jäsenvaltion alueelle.

17 Päätöksen 2015/1601 5 artiklassa, jonka otsikkona oli ”Siirtomenettely”, säädettiin seuraavaa:

” – –

2. Jäsenvaltioiden on säännöllisin väliajoin ja vähintään joka kolmas kuukausi ilmoitettava niiden hakijoiden määrä, jotka voidaan siirtää nopeasti niiden alueelle, sekä kaikki muut olennaiset tiedot.

3. Italian ja Kreikan on tämän tiedon perusteella yksilöitävä EASOn ja tarvittaessa 8 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden yhteyshenkilöiden avustamana yksittäiset hakijat, jotka voitaisiin siirtää muihin jäsenvaltioihin, ja toimitettava kyseisten jäsenvaltioiden yhteyspisteille mahdollisimman pian kaikki olennaiset tiedot. Tässä on annettava etusija [kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] direktiivin 2013/33/EU [(EUVL 2013, L 180, s. 96)] 21 ja 22 artiklassa tarkoitetuille haavoittuvassa asemassa oleville hakijoille.

4. Siirron kohteena olevan jäsenvaltion annettua hyväksyntänsä Italian ja Kreikan on tehtävä EASOa kuullen mahdollisimman pian päätös kunkin yksilöidyn hakijan siirtämisestä tiettyyn siirron kohteena olevaan jäsenvaltioon ja ilmoitettava tästä hakijalle 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Siirron kohteena oleva jäsenvaltio voi päättää olla hyväksymättä hakijan siirtämistä ainoastaan tämän artiklan 7 kohdassa tarkoitetuista perustelluista syistä.

5. Hakijoita, joiden sormenjäljet on otettava [Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 604/2013 tehokkaaksi soveltamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä sekä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalaisen viraston perustamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta 26.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] asetuksen (EU) N:o 603/2013 [(EUVL 2013, L 180, s. 1)] 9 artiklassa asetettujen velvoitteiden nojalla, voidaan ehdottaa siirrettäviksi ainoastaan siinä tapauksessa, että heidän sormenjälkensä on otettu ja toimitettu Eurodac-keskusjärjestelmään mainitun asetuksen mukaisesti.

6. Hakija on siirrettävä siirron kohteena olevan jäsenvaltion alueelle mahdollisimman pian sen jälkeen, kun hänelle on annettu tämän päätöksen 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu siirtopäätöstä koskeva ilmoitus. Italian ja Kreikan on toimitettava siirron kohteena olevalle jäsenvaltiolle siirron päivämäärä ja ajankohta sekä kaikki muut olennaiset tiedot.

7. Jäsenvaltioilla on oikeus kieltäytyä hakijan siirtämisestä ainoastaan, jos on olemassa perustellut syyt katsoa hakijan olevan vaaraksi niiden kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle tai jos on olemassa vakavat syyt soveltaa direktiivin 2011/95/EU 12 ja 17 artiklassa säädettyjä poissulkemissäännöksiä.

8. Jäsenvaltiot voivat kaikkien olennaisten tietojen vaihdon jälkeen päättää nimittää Italiaan ja Kreikkaan yhteyshenkilöitä kaikkien tässä artiklassa kuvattujen siirtomenettelyn osatekijöiden täytäntöönpanoa varten.

9. Jäsenvaltioiden on pantava velvoitteensa täysimääräisesti täytäntöön unionin säännösten mukaisesti. Näin ollen Italian ja Kreikan on taattava henkilöllisyyden varmentaminen, tietojen kirjaaminen ja sormenjälkien ottaminen siirtomenettelyä varten. Sen varmistamiseksi, että menettely säilyy tehokkaana ja hallittavissa olevana, vastaanottotilat ja -toimenpiteet on organisoitava asianmukaisesti siten, että ihmisiä voidaan majoittaa unionin säännösten mukaisesti tilapäisesti, kunnes heidän tilanteestaan tehdään nopeasti päätös. Siirto on evättävä siirtomenettelyä vältteleviltä hakijoilta.

10. Tämän artiklan mukainen siirtomenettely on saatettava päätökseen mahdollisimman nopeasti ja viimeistään kahden kuukauden kuluessa 2 kohdassa tarkoitettua siirron kohteena olevan jäsenvaltion antamasta ilmoituksesta, jollei 4 kohdassa tarkoitettua siirron kohteena olevan jäsenvaltion hyväksyntää anneta alle kaksi viikkoa ennen kyseisen kahden kuukauden määräajan umpeutumista. Siinä tapauksessa siirtomenettelyn päätökseen saattamisen määräaikaa voidaan jatkaa enintään kahdella viikolla. Lisäksi määräaikaa voidaan tarvittaessa jatkaa vielä neljällä viikolla, jos Italia tai Kreikka esittää siirrolle objektiivisesti perustelluja käytännön esteitä.

Jos siirtomenettelyä ei saada päätökseen näiden määräaikojen kuluessa, vastuu kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä asetuksen (EU) N:o 604/2013 nojalla jää Italialle ja Kreikalle, paitsi jos Italia ja Kreikka sopivat siirron kohteena olevan jäsenvaltion kanssa määräajan kohtuullisesta pidentämisestä.

11. Siirron kohteena olevan jäsenvaltion on, sen jälkeen kun hakija on siirretty, otettava hakijan sormenjäljet ja toimitettava ne Eurodac-keskusjärjestelmään asetuksen (EU) N:o 603/2013 9 artiklan mukaisesti sekä päivitettävä tietokokonaisuus mainitun asetuksen 10 artiklan ja tarvittaessa sen 18 artiklan mukaisesti.”
- 18 Päätöksen 2015/1523 5 artiklan, jonka otsikko oli ”Siirtomenettely”, sanamuoto oli pääasiallisesti sama kuin päätöksen 2015/1601 5 artiklan.
- 19 Päätöksen 2015/1523 ja päätöksen 2015/1601 12 artiklassa säädettiin muun muassa, että komission oli raportoitava neuvostolle kuuden kuukauden välein näiden päätösten täytäntöönpanosta.
- 20 Komissio sitoutui sittemmin kuukausittaiseen raportointiin unionin tasolla toteutettujen kansainvälisen suojelun hakijoiden siirtämistä ja uudelleensijoittamista koskeneiden eri toimenpiteiden – mukaan lukien päätöksissä 2015/1523 ja 2015/1601 säädetty toimenpiteet – täytäntöönpanosta. Tämän perusteella komissio antoi Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 15 kertomusta sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta.
- 21 Komissio esitti 15.11.2017 ja 14.3.2018 myös edistymiskertomukset, jotka sisälsivät muiden muassa päivitettyjä tietoja päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 nojalla toteutetuista sisäisistä siirroista.
- 22 Päätöksen 2015/1523 13 artiklan 1 ja 2 kohdasta ilmenee, että tämä päätös tuli voimaan 16.9.2015 ja sitä sovellettiin 17.9.2017 asti. Päätöksen 13 artiklan 3 kohdassa säädettiin, että päätöstä sovellettiin henkilöihin, jotka olivat saapuneet Italian tai Kreikan alueelle 16.9.2015 ja 17.9.2017 välisenä aikana, sekä kansainvälisen suojelun hakijoihin, jotka olivat saapuneet kyseisten jäsenvaltioiden alueelle 15.8.2015 tai sen jälkeen.
- 23 Päätöksen 2015/1601 13 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan tämä päätös tuli voimaan 25.9.2015 ja sitä sovellettiin 26.9.2017 asti. Päätöksen 13 artiklan 3 kohdassa säädettiin, että päätöstä sovellettiin henkilöihin, jotka olivat saapuneet Italian ja Kreikan alueelle 25.9.2015 ja 26.9.2017 välisenä aikana, sekä kansainvälisen suojelun hakijoihin, jotka olivat saapuneet kyseisten jäsenvaltioiden alueelle 24.3.2015 jälkeen.

Asioiden tausta ja oikeudenkäyntiä edeltäneet menettelyt

- 24 Puolan tasavalta ilmoitti 16.12.2015 sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti, että sen alueelle voitaisiin siirtää nopeasti 100 kansainvälisen suojelun hakijaa, joista 65 Kreikasta ja 35 Italiasta. Tämän jälkeen Helleenien tasavalta yksilöi 73 ja Italian tasavalta 36 henkilöä, ja ne pyysivät Puolan tasavaltaa siirtämään heidät. Tämä viimeksi mainittu jäsenvaltio ei ryhtynyt näiden pyyntöjen osalta mihinkään jatkotoimiin, eikä yhtäkään kansainvälisen suojelun hakijaa siirretty kyseisen jäsenvaltion alueelle päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 nojalla. Puolan tasavalta ei sittemmin enää antanut yhtäkään siirtositoumusta.
- 25 On riidatonta, että Unkari, joka ei osallistunut päätöksessä 2015/1523 säädettyyn vapaaehtoiseen siirtotoimenpiteeseen, ei missään vaiheessa ilmoittanut päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden määrää, jotka olisi voitu siirtää nopeasti sen alueelle, ja että siis yhtäkään kansainvälisen suojelun hakijaa ei siirretty kyseisen jäsenvaltion alueelle mainitun päätöksen nojalla.
- 26 Tšekin tasavalta ilmoitti 5.2.2016 päätöksen 2015/1523 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti, että sen alueelle voitaisiin siirtää nopeasti 30 kansainvälisen suojelun hakijaa, joista 20 Kreikasta ja 10 Italiasta, ja 13.5.2016 päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti, että se ottaisi lisäksi vastaan 20 kansainvälisen suojelun hakijaa, joista 10 Kreikasta ja 10 Italiasta. Helleenien tasavalta yksilöi 30 ja Italian tasavalta 10 henkilöä, joiden siirtämistä Tšekin tasavaltaan ne pyysivät. Tämä viimeksi mainittu

jäsenvaltio suostui siirtämään Kreikasta 15 henkilöä, joista tosiasiallisesti siirrettiin 12. Tšekin tasavalta ei hyväksynyt yhtäkään Italian tasavallan yksilöimistä henkilöistä, eikä Italiasta toteutettu Tšekin tasavaltaan yhtäkään siirtoa. Niinpä Tšekin tasavallan alueelle siirrettiin päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 nojalla yhteensä 12 kansainvälisen suojelun hakijaa, jotka kaikki olivat lähtöisin Kreikasta. Tšekin tasavalta ei enää 13.5.2016 jälkeen antanut yhtäkään siirtositoumusta.

- 27 Komissio kehotti 10.2.2016 päivätyillä kirjeillä Puolan tasavaltaa, Unkaria ja Tšekin tasavaltaa muun muassa ilmoittamaan vähintään joka kolmas kuukausi niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden määrän, jotka voitaisiin siirtää niiden alueelle, ja siirtämään tällaisia hakijoita säännöllisin väliajoin lakisäateisten velvoitteidensa noudattamiseksi.
- 28 Komissio muistutti 5.8.2016 päivätyillä kirjeillä kaikkia jäsenvaltioita siirtovelvoitteista, jotka niillä oli päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 nojalla.
- 29 Komission ja Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltion yhdessä sisäasiainministereille osoittamassa 28.2.2017 päivätyssä kirjeessä niitä jäsenvaltioita, jotka eivät vielä olleet toteuttaneet siirtoja tai jotka eivät olleet toteuttaneet siirtoja kiintiönsä mukaisessa suhteessa, kehoitettiin lisäämään ponnistelujaan välittömästi.
- 30 Tšekin tasavalta ilmoitti 1.3.2017 päivätyllä kirjeellä katsovansa, että sen ensimmäinen 5.2.2016 päivätty tarjous 30 henkilön siirtämisestä oli riittävä.
- 31 Tšekin tasavalta hyväksyi 5.6.2017 päätöslauselman nro 439, jolla se päätti keskeyttää niiden velvoitteidensa täytäntöönpanon, joihin se oli sitoutunut Eurooppa-neuvoston 25. ja 26.6.2015 pidetyssä kokouksessa, jotka oli hyväksytty muodollisesti tämän jälkeen Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 20.7.2015 pidetyssä kokouksessa ja jotka oli pantu täytäntöön päätöksellä 2015/1523, ja päätökseen 2015/1601 perustuneiden velvoitteidensa täytäntöönpanon, ”kun otettiin huomioon – unionin turvallisuustilanteen merkittävä heikentyminen ja siirtojärjestelmän ilmeinen toimimattomuus”.
- 32 Useissa Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta antamissaan kertomuksissa komissio vaati jäsenvaltioita ilmoittamaan säännöllisin väliajoin niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden määrän, jotka voitaisiin siirtää niiden alueelle kullekin jäsenvaltiolle päätöksen 2015/1523 ja/tai päätöksen 2015/1601 nojalla kuuluneiden velvoitteiden mukaisesti, ja toteuttamaan tosiasiallisia siirtoja velvoitteidensa ja erityisesti päätöksen 2015/1601 liitteissä I ja II olleiden kiintiöidensä mukaisessa suhteessa jäsenyyksivelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen nostamisen uhalla.
- 33 Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 18.5.2016 antamassaan tiedonannossa – Kolmas kertomus sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta (COM(2016) 360 final), Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 15.6.2016 antamassaan tiedonannossa – Neljäs kertomus sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta (COM(2016) 416 final), Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 13.7.2016 antamassaan tiedonannossa – Viides kertomus sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta (COM(2016) 480 final), Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 28.9.2016 antamassaan tiedonannossa – Kuudes kertomus sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta (COM(2016) 636 final), Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 9.11.2016 antamassaan tiedonannossa – Seitsemäs kertomus sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta (COM(2016) 720 final) ja Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 8.12.2016 antamassaan tiedonannossa – Kahdeksas kertomus sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta (COM(2016) 791 final) komissio ilmoitti varaavansa itselleen oikeuden käyttää perussopimuksissa sille annettua toimivaltaa, jolleivät asianomaiset jäsenvaltiot toteuttaisi tarpeellisia toimenpiteitä noudattaakseen siirtovelvoitteitaan sellaisina kuin niistä säädettiin päätöksissä 2015/1523 ja 2015/1601.

- 34 Lisäksi Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 8.2.2017 antamassaan tiedonannossa – Yhdeksäs kertomus sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta (COM(2017) 74 final), Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 2.3.2017 antamassaan tiedonannossa – Kymmenes kertomus sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta (COM(2017) 202 final), Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 12.4.2017 antamassaan tiedonannossa – Yhdestoista kertomus sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta (COM(2017) 212 final) ja Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 16.5.2017 antamassaan tiedonannossa – Kahdestoista kertomus sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta (COM(2017) 260 final) komissio nimenomaisesti vaati Puolan tasavaltaa, Unkaria ja Tšekin tasavaltaa noudattamaan päätökseen 2015/1523 ja/tai päätökseen 2015/1601 perustuneita siirtovelvoitteitaan siirtämällä kansainvälisen suojelun hakijoita ja antamalla siirtositoumuksia. Se ilmoitti varaavansa itselleen mahdollisuuden käynnistää jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevia menettelyjä kyseisiä jäsenvaltioita vastaan, jos nämä eivät mitä pikimmin noudattaisi velvoitteitaan.
- 35 Sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta antamassaan kahdennessatoista kertomuksessa komissio vaati niitä jäsenvaltioita, jotka eivät vielä olleet siirtäneet ainuttakaan kansainvälisen suojelun hakijaa tai jotka eivät enää vuoteen olleet ilmoittaneet niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden määrää, jotka voitaisiin siirtää niiden alueelle Kreikasta ja Italiasta, toteuttamaan tällaisia siirtoja ja antamaan kyseisiä sitoumuksia välittömästi tai viimeistään kuukauden kuluessa.
- 36 Komissio aloitti Unkarin ja Tšekin tasavallan osalta 15.6.2017 ja Puolan tasavallan osalta 16.6.2017 päivätyillä virallisilla huomautuksilla SEUT 258 artiklan 1 kohtaan perustuvan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn näitä kolmea jäsenvaltiota vastaan. Kyseisissä huomautuksissa komissio väitti, etteivät mainitut jäsenvaltiot olleet noudattaneet päätöksen 2015/1523 5 artiklan 2 kohdan ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan eivätkä siis myöskään päätöksen 2015/1523 5 artiklan 4–11 kohdassa ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 4–11 kohdassa säädettyjä myöhempiä siirtovelvoitteitaan.
- 37 Komissio ei vakuuttunut Puolan tasavallan, Unkarin ja Tšekin tasavallan vastauksista virallisiin huomautuksiin, joten se osoitti 26.7.2017 kullekin näistä kolmesta jäsenvaltiosta perustellun lausunnon ja pysytti siinä kantansa, jonka mukaan Puolan tasavalta oli jättänyt 16.3.2016 alkaen, Unkari 25.12.2015 alkaen ja Tšekin tasavalta 13.8.2016 alkaen noudattamatta päätöksen 2015/1523 5 artiklan 2 kohdan ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja siis päätöksen 2015/1523 5 artiklan 4–11 kohdassa ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 4–11 kohdassa säädettyjä myöhempiä velvoitteitaan, ja se kehotti mainittuja kolmea jäsenvaltiota toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet kyseisten velvoitteiden noudattamiseksi neljän viikon kuluessa eli viimeistään 23.8.2017.
- 38 Tšekin tasavalta vastasi 22.8.2017 päivätyllä kirjeellä sekä Puolan tasavalta ja Unkari vastasivat 23.8.2017 päivätyillä kirjeillä kyseisiin perusteltuihin lausuntoihin.
- 39 Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 6.9.2017 antamassaan tiedonannossa – Viidestoista kertomus sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta (COM(2017) 465 final) komissio totesi uudelleen, että Puolan tasavalta ja Unkari olivat ainoat jäsenvaltiot, jotka eivät olleet siirtäneet ainuttakaan kansainvälisen suojelun hakijaa, että Puolan tasavalta ei ollut enää antanut siirtositoumuksia 16.12.2015 jälkeen ja että Tšekin tasavalta ei ollut enää antanut tällaisia sitoumuksia 13.5.2016 jälkeen eikä ollut enää toteuttanut yhtäkään siirtoa vuoden 2016 elokuun jälkeen. Se pyysi näitä kolmea jäsenvaltiota antamaan siirtositoumuksia viipymättä ja toteuttamaan siirtoja välittömästi. Lisäksi se viittasi kyseisessä tiedonannossa 6.9.2017 annettuun tuomioon Slovakia ja Unkari v. neuvosto (C-643/15 ja C-647/15, EU:C:2017:631) ja totesi, että kyseisellä tuomiolla unionin tuomioistuin oli vahvistanut päätöksen 2015/1601 pätevyyden.

- 40 Komissio kiinnitti 19.9.2017 päivätyillä kirjeillä Puolan tasavallan, Unkarin ja Tšekin tasavallan huomion mainittuun tuomioon ja toisti, että tällä oli vahvistettu päätöksen 2015/1601 pätevyys, ja kehotti kyseisiä kolmea jäsenvaltiota toteuttamaan mahdollisimman nopeasti tarvittavat toimenpiteet siirtositoumusten antamiseksi ja siirtojen toteuttamiseksi.
- 41 Komissio ei saanut näihin kirjeisiin vastausta, joten se päätti nostaa nyt käsiteltävät kanteet.

Menettely unionin tuomioistuimessa

- 42 Unionin tuomioistuimen presidentin 8.6.2018 tekemällä päätöksellä Tšekin tasavalta ja Unkari hyväksyttiin väliintulijoiksi tukemaan Puolan tasavallan vaatimuksia asiassa C-715/17.
- 43 Unionin tuomioistuimen presidentin 12.6.2018 tekemällä päätöksellä Unkari ja Puolan tasavalta hyväksyttiin väliintulijoiksi tukemaan Tšekin tasavallan vaatimuksia asiassa C-719/17.
- 44 Unionin tuomioistuimen presidentin 13.6.2018 tekemällä päätöksellä Tšekin tasavalta ja Puolan tasavalta hyväksyttiin väliintulijoiksi tukemaan Unkarin vaatimuksia asiassa C-718/17.
- 45 Asianosaisten ja julkisasiamiehen tultua tältä osin kuulluiksi nyt käsiteltävät asiat on niiden keskinäisen yhteyden perusteella yhdistettävä tuomion antamista varten unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 54 artiklan mukaisesti.

Kanteiden tarkastelu

Tutkittavaksi ottaminen

- 46 Kyseiset kolme jäsenvaltiota esittävät useita argumentteja väittääkseen, etteivät niihin kohdistetut jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevat kanteet täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä.

Asioissa C-715/17, C-718/17 ja C-719/17 esitetyt oikeudenkäyntiväitteet, joiden mukaan kanteilla ei ole kohdetta ja ne ovat ristiriidassa SEUT 258 artiklassa tarkoitetun menettelyn tavoitteen kanssa

– Asianosaisten lausumat

- 47 Kyseiset kolme jäsenvaltiota väittävät pääasiallisesti, että niitä koskevat kanteet on jätettävä tutkimatta sillä perusteella, että vaikka unionin tuomioistuin toteaisikin päätöksestä 2015/1523 ja/tai päätöksestä 2015/1601 johtuneiden velvoitteiden noudattamatta jättämisen, johon niiden väitetään syylistyneen, kunkin kyseessä olevan jäsenvaltion olisi mahdoton korjata sitä kummankin päätöksen 5 artiklan 2 ja 4–11 kohdassa säädettyjen velvoitteiden täytäntöönpanolla, koska näiden päätösten soveltamisaika ja siis niissä säädetty velvoitteet päättyivät lopullisesti 17.9.2017 ensin mainitun ja 26.9.2017 jälkimmäisen päätöksen osalta.
- 48 Niiden mielestä unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että SEUT 258 artiklaan perustuvan kanteen tavoitteena on oltava jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteaminen sen lopettamiseksi, eikä kanteen ainoana tavoitteena voi olla sellaisen pelkän vahvistustuomion antaminen, jolla kyseinen noudattamatta jättäminen todetaan.
- 49 Niinpä kanteet ovat vailla kohdetta eivätkä ne palvele SEUT 258 artiklassa tarkoitetun jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn tavoitetta.

50 Ne väittävät lisäksi, että koska kyse on unionin toimiin, joiden soveltamisaika on lopullisesti päättynyt, perustuneiden velvoitteiden noudattamatta jättämisestä, jota ei enää voida korjata, komissio ei voi vedota riittävään intressiin vaatia, että unionin tuomioistuin toteaa kyseisen noudattamatta jättämisen.

51 Komissio kiistää tällaiset argumentit.

– *Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta*

52 On muistutettava, että SEUT 258 artiklassa määrätyn menettelyn tavoitteena on todeta objektiivisesti, että jäsenvaltio on jättänyt noudattamatta EUT-sopimuksen tai johdetun oikeuden toimen mukaisia velvoitteitaan, ja että tällaisessa menettelyssä on myös mahdollista selvittää, onko jäsenvaltio rikkonut unionin oikeutta tietyssä yksittäistapauksessa (tuomio 27.3.2019, komissio v. Saksa, C-620/16, EU:C:2019:256, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

53 Tässä asiayhteydessä yhtenä oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn tarkoituksena on antaa asianomaiselle jäsenvaltiolle tilaisuus täyttää unionin oikeuden mukaiset velvoitteensa (ks. vastaavasti tuomio 16.9.2015, komissio v. Slovakia, C-433/13, EU:C:2015:602, 39 ja 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

54 SEUT 258 artiklan toisen kohdan sanamuodosta ilmenee, että jos asianomainen jäsenvaltio ei ole noudattanut perusteltua lausuntoa siinä asetetussa määräajassa, komissio voi saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan arvioitaessa sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyyssvelvoitteitaan, on tämän vuoksi otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli tämän määräajan päättyessä (tuomio 27.3.2019, komissio v. Saksa, C-620/16, EU:C:2019:256, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

55 On totta, kuten kyseessä olevat kolme jäsenvaltiota muistuttavat, että unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että komission tehtävänä on huolehtia viran puolesta yleisen edun mukaisesti siitä, että jäsenvaltiot noudattavat unionin oikeutta, ja saada todetuksi unionin oikeudesta johtuvien velvollisuuksien mahdolliset noudattamatta jättämiset näiden lopettamiseksi (ks. mm. tuomio 7.4.2011, komissio v. Portugali, C-20/09, EU:C:2011:214, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

56 Tämä oikeuskäytäntö on kuitenkin ymmärrettävä siten, että jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa kanteessa komissio ei voi vaatia unionin tuomioistuimelta muuta kuin sitä, että se toteaa väitetyn jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämisen olevan kyseessä tämän noudattamatta jättämisen lopettamiseksi. Niinpä komissio ei voi esimerkiksi vaatia unionin tuomioistuinta jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen yhteydessä velvoittamaan jäsenvaltiota tietyntylaiseen toimintaan unionin oikeuden noudattamiseksi (ks. vastaavasti tuomio 7.4.2011, komissio v. Portugali, C-20/09, EU:C:2011:214, 41 kohta).

57 Jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne voidaan sitä vastoin ottaa tutkittavaksi, jos komissio tyytyy vaatimaan, että unionin tuomioistuin toteaa väitetyn noudattamatta jättämisen, erityisesti nyt käsiteltävissä asioissa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa unionin johdetun oikeuden toimi, jota väitetään rikotun, on lopullisesti lakannut olemasta sovellettavissa perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymispäivän jälkeen.

58 Kun tämän tuomion 52 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö otetaan huomioon, kyseinen jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne on nimittäin – siltä osin kun sen tavoitteena on, että unionin tuomioistuin toteaa objektiivisesti jäsenvaltion jättäneen noudattamatta johdetun oikeuden toimen mukaisia velvoitteitaan, ja sillä on mahdollista selvittää, onko jäsenvaltio rikkonut unionin oikeutta tietyssä yksittäistapauksessa – täysin SEUT 258 artiklassa määrätyn menettelyn tavoitteen mukainen.

- 59 Tässä asiayhteydessä on huomattava, että päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 soveltamisaika päättyi lopullisesti 17.9.2017 ensin mainitun ja 26.9.2017 jälkimmäisen päätöksen osalta (ks. vastaavasti tuomio 6.9.2017, Slovakia ja Unkari v. neuvosto, C-643/15 ja C-647/15, EU:C:2017:631, 94 kohta).
- 60 Tältä osin kyseiset kolme jäsenvaltiota vetoavat siihen, ettei väitettyä noudattamatta jättämistä olisi enää mahdollista korjata, koska päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 soveltamisaika on lopullisesti päättynyt. Vaikka näin olisikin, tällainen seikka ei silti voisi johtaa nyt käsiteltävien kanteiden tutkimatta jättämiseen.
- 61 Kyseisille kolmelle jäsenvaltiolle nimittäin tarjottiin tilaisuutta lopettaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen, johon niiden väitettiin syyllistyneen, ennen perustelluissa lausunnoissa asetetun määräajan päättymistä 23.8.2017 ja siis ennen päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 soveltamisajan päättymistä antamalla päätöksen 2015/1523 ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohtaan perustuneita siirtositoumuksia ja toteuttamalla tosiasiallisia siirtoja päätöksen 2015/1523 5 artiklan 4–11 kohdan ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 4–11 kohdan mukaisten velvoitteidensa panemiseksi täytäntöön, kuten komissio sitä paitsi oli niitä pyytänyt tekemään useissa kirjeissä ja useissa kuukausittaisissa sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta antamissaan tiedonannoissa.
- 62 Koska päätöksistä 2015/1523 ja 2015/1601 jäsenvaltioille johtuneet velvoitteet olivat perustelluissa lausunnoissa asetetun määräajan päättymispäivänä edelleen voimassa ja koska – kuten komissio toteaa vastaväitteitä – asianomaiset kolme jäsenvaltiota eivät edelleenkään olleet noudattaneet kyseisiä velvoitteita, vaikka komissio oli tarjonnut niille mahdollisuuden tehdä niin viimeistään kyseisenä päivänä, mainitulla toimielimellä on oikeus kyseisten päätösten soveltamisajan myöhemmästä päättymisestä huolimatta nostaa nyt käsiteltävät kanteet, joiden tarkoituksena on, että unionin tuomioistuin toteaa väitetyn jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen.
- 63 Jos kyseisten kolmen jäsenvaltion argumentaatio hyväksyttäisiin, kukin jäsenvaltio, joka menettelytavoillaan vaarantaisi sellaiseen päätökseen olennaisesti kuuluvan tavoitteen saavuttamisen, joka on annettu SEUT 78 artiklan 3 kohdan nojalla ja jota sovelletaan tässä määräyksessä tarkoitettuna ”väliaikaisena toimenpiteenä” vain rajallisen ajan, kuten sovellettiin päätöksiä 2015/1523 ja 2015/1601 (ks. vastaavasti tuomio 6.9.2017, Slovakia ja Unkari v. neuvosto, C-643/15 ja C-647/15, EU:C:2017:631, 90 ja 94 kohta), voisi silloin välttyä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevalta menettelyltä jo pelkästään sillä perusteella, että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen koskee unionin oikeuden sellaista toimea, jonka soveltamisaika on lopullisesti päättynyt perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymispäivän jälkeen, minkä seurauksena jäsenvaltiot voisivat hyötyä omasta virheellisestä menettelystään (ks. analogisesti tuomio 27.3.2019, komissio v. Saksa, C-620/16, EU:C:2019:256, 48 kohta).
- 64 Tällaisessa tilanteessa komissio ei siis voisi nostaa SEUT 258 artiklassa myönnetyn toimivaltansa puitteissa kannetta kyseistä jäsenvaltiota vastaan unionin tuomioistuimessa, jotta tällainen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen todettaisiin ja se voisi täyttää täysimääräisesti SEU 17 artiklassa määrätyn tehtävänsä perussopimusten valvojana (tuomio 27.3.2019, komissio v. Saksa, C-620/16, EU:C:2019:256, 49 kohta).
- 65 Lisäksi sen myöntäminen nyt käsiteltävien asioiden olosuhteiden kaltaisissa olosuhteissa, että SEUT 78 artiklan 3 kohdan nojalla annettujen päätösten, kuten päätösten 2015/1523 ja 2015/1601, rikkomisesta jäsenvaltiota vastaan nostettu jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne ei täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, vaarantaisi sekä näiden päätösten sitovuuden että yleisesti niiden arvojen kunnioittamisen, joihin unioni SEU 2 artiklan mukaisesti perustuu ja joihin kuuluu erityisesti oikeusvaltioperiaate (ks. analogisesti tuomio 27.3.2019, komissio v. Saksa, C-620/16, EU:C:2019:256, 50 kohta).

- 66 Kyseessä olevan jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteamiseen on lisäksi edelleen asiallinen intressi erityisesti sellaisen vastuun perusteiden vahvistamiseksi, johon jäsenvaltio voi jäsenyyssvelvoitteidensa noudattamatta jättämisen seurauksena joutua muihin jäsenvaltioihin, unioniin tai yksityisiin nähden (ks. vastaavasti tuomio 7.2.1973, komissio v. Italia, 39/72, EU:C:1973:13, 11 kohta).
- 67 Lopuksi sen argumentin osalta, jonka mukaan päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 soveltamisajan lopullisen päättymisen seurauksena komissiolla ei enää ole oikeussuojan tarvetta, on muistutettava unionin tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä vahvistetusta periaatteesta, jonka mukaan komission ei tarvitse näyttää toteen oikeussuojan tarvetta eikä ilmoittaa syitä, joiden perusteella se nosti jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen (tuomio 3.3.2016, komissio v. Malta, C-12/14, EU:C:2016:135, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 68 On totta, kuten Puolan tasavalta toteaa, että tilanteessa, jossa kanne oli nostettu hetkellä, jolloin jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättäminen oli käytännöllisesti katsoen päättynyt, koska rikotuiksi väitetyt unionin oikeuden säännökset oli korvattu uusilla unionin oikeuden säännöksillä, yhteisöjen tuomioistuin totesi, että sen oli tämän tuomion edellisessä kohdassa mainitusta periaatteesta poiketen ilman, että se voi arvioida komission nostaman kanteen taustalla olleita tarkoituksenmukaisuusperusteita, tutkittava, oliko jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa kannetta, joka kohdistui menneeseen menettelytapaan, pidettävä kanteena, jossa oli edelleen kyseessä ”riittävä intressi” (ks. vastaavasti tuomio 9.7.1970, komissio v. Ranska, 26/69, EU:C:1970:67, 9 ja 10 kohta).
- 69 On kuitenkin todettava, että tilanne, joka on kyseessä nyt vireillä olevissa jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevissa menettelyissä, ei vastaa tämän tuomion edellisessä kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettua erityistilannetta, jolle on ominaista se, että rikotuiksi väitetyt unionin oikeuden säännökset on korvattu uusilla säännöksillä, mikä on käytännöllisesti katsoen johtanut kyseessä olevan jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämisen päättymiseen.
- 70 Lisäksi ja joka tapauksessa on todettava, että nyt käsiteltävissä asioissa ei voida epäillä komission vireille panemia kanteita koskevaa intressiä. Yhtäältä nimittäin määräaika, joka perustelluissa lausunnoissa oli asetettu, päättyi päivänä, jolloin väitetty jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättäminen jatkui edelleen. Toisaalta – kuten julkisasiamieskin on todennut ratkaisuehdotuksensa 105 kohdassa – kyseisissä kolmessa asiassa tulee esiin merkittäviä unionin oikeuteen liittyviä kysymyksiä, kuten se, voiko jäsenvaltio – ja jos voi, millä edellytyksillä se voi – vedota SEUT 72 artiklaan jättääkseen soveltamatta SEUT 78 artiklan 3 kohdan nojalla annettuja päätöksiä, joiden sitovuus ei ole riidanalainen ja joiden tarkoituksena on siirtää merkittävä määrä kansainvälisen suojelun hakijoita noudattaen jäsenvaltioiden yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatetta, jolla SEUT 80 artiklan mukaan säännellään unionin turvapaikkapolitiikkaa (ks. analogisesti tuomio 9.7.1970, komissio v. Ranska, 26/69, EU:C:1970:67, 11 ja 13 kohta).
- 71 Niinpä oikeudenkäyntiväitteet, joiden mukaan kanteilla ei ole kohdetta ja ne ovat ristiriidassa SEUT 258 artiklassa tarkoitetun menettelyn tavoitteen kanssa, samoin kuin ne oikeudenkäyntiväitteet, joiden mukaan komissio ei ole vedonnut näiden kanteiden nostamisen kannalta riittävään intressiin, on hylättävä.

Asioissa C-715/17 ja C-718/17 esitetyt oikeudenkäyntiväitteet, jotka koskevat yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista

– Asianosaisten lausumat

- 72 Unkari väittää asiassa C-718/17, että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevat kanteet on jätettävä tutkimatta, koska komissio on loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja siten ylittänyt sille SEUT 258 artiklassa annetun harkintavallan nostaessaan kanteen vain kyseisiä kolmea jäsenvaltiota vastaan, vaikka suuri enemmistö jäsenvaltioista ei täysin noudattanut päätöksen 2015/1523 ja/tai päätöksen 2015/1601 mukaisia velvoitteitaan.
- 73 Asiassa C-715/17 Puolan tasavalta esittää pääasiallisesti samankaltaisen oikeudenkäyntiväitteen.
- 74 Komissio kiistää tällaiset argumentit.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 75 Unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että komissiolla on harkintavalta päättää jäsenvaltioon kohdistettavien toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuudesta, määrittää ne säännökset, joita se katsoo jäsenvaltion rikkoneen, ja valita ajankohta, jolloin se aloittaa jäsenvaltiota vastaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn, eikä niillä näkökohdilla, joilla on ratkaiseva merkitys tässä valinnassa, ole vaikutusta kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiin (tuomio 19.9.2017, komissio v. Irlanti (Rekisteröintivero), C-552/15, EU:C:2017:698, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 76 Unionin tuomioistuin on siten jo katsonut, että kun tämä harkintavalta otetaan huomioon, sillä, ettei jäsenvaltiota vastaan ole nostettu jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa kannetta, ei ole merkitystä arvioitaessa, voidaanko toista jäsenvaltiota vastaan nostettu jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne ottaa tutkittavaksi (tuomio 3.3.2016, komissio v. Malta, C-12/14, EU:C:2016:135, 25 kohta).
- 77 Lisäksi komissio ilmoitti selvästi – kuten se istunnossa muistutti – sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta antamassaan kahdennessatoista kertomuksessa, että niihin jäsenvaltioihin, jotka eivät vielä olleet siirtäneet ainuttakaan kansainvälisen suojelun hakijaa – Puolan tasavalta ja Unkari olivat tässä tilanteessa – ja/tai jotka eivät enää yli vuoteen olleet antaneet sitoumuksia toteuttaa siirtoja Kreikasta ja Italiasta – Puolan tasavalta ja Tšekin tasavalta olivat tällaisessa tilanteessa –, voitaisiin kohdistaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely, paitsi jos ne välittömästi tai viimeistään kuukauden kuluessa alkaisivat antaa tällaisia sitoumuksia ja toteuttaa tosiasiallisia siirtoja.
- 78 Sittemmin Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle 13.6.2017 antamassaan tiedonannossa – Kolmastoista kertomus sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta (COM(2017) 330 final) komissio totesi, että sen sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta antamassaan kahdennessatoista kertomuksessa esittämän vetoomuksen seurauksena kaikki jäsenvaltiot Puolan tasavaltaa, Unkaria ja Tšekin tasavaltaa lukuun ottamatta olivat alkaneet antaa säännöllisesti sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohtaan perustuneita sitoumuksia, joten se ilmoitti päättäneensä käynnistää jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn kyseisiä kolmea jäsenvaltiota vastaan.
- 79 Tässä asiayhteydessä komission vireille panemat menettelyt liittyivät – siltä osin kuin niillä oli tarkoitus varmistaa, että kaikki ne muut jäsenvaltiot kuin Helleenien tasavalta ja Italian tasavalta, joita päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 mukaiset siirtovelvoitteet sitoivat, panevat nämä velvoitteet täytäntöön – täysin kyseisten päätösten tavoitteeseen.

- 80 On nimittäin muistutettava, että päätöksissä 2015/1523 ja 2015/1601 säädettyihin väliaikaisiin toimenpiteisiin sisältyneet rasitteet oli siksi, että nämä päätökset oli annettu SEUT 78 artiklan 3 kohdan nojalla, jotta autettaisiin Helleenien tasavaltaa ja Italian tasavaltaa selviytymään paremmin hätätilanteesta, joka oli aiheutunut kolmansien maiden kansalaisten äkillisestä joukoittaisesta maahantulosta niiden alueelle, lähtökohtaisesti jaettava kaikkien muiden jäsenvaltioiden kesken jäsenvaltioiden yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteen mukaisesti, koska SEUT 80 artiklan mukaan tätä periaatetta on noudatettava unionin turvapaikkapolitiikassa (ks. vastaavasti tuomio 6.9.2017, Slovakia ja Unkari v. neuvosto, C-643/15 ja C-647/15, EU:C:2017:631, 291 kohta).
- 81 Komission vireille panemat menettelyt perustuvat siten nyt käsiteltävissä asioissa neutraaliin ja objektiiviseen kriteeriin, joka koskee jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen, johon se väittää Puolan tasavallan, Unkarin ja Tšekin tasavallan syyllistyneen, vakavuutta ja itsepintaista jatkamista ja joka mahdollistaa – kun päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 tavoite, sellaisena kuin se juuri palautettiin mieleen, otetaan huomioon – mainittujen kolmen jäsenvaltion tilanteen erottamisen muiden jäsenvaltioiden tilanteesta, myös niiden, jotka eivät täysin noudattaneet kyseisistä päätöksistä johtuneita velvoitteitaan.
- 82 Tästä seuraa, että komissio ei nyt käsiteltävissä asioissa mitenkään ylittänyt sille SEUT 258 artiklan yhteydessä kuuluvan harkintavallan rajoja, kun se päätti aloittaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn Puolan tasavaltaa, Unkaria ja Tšekin tasavaltaa muttei muita jäsenvaltioita vastaan. Näin ollen yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista koskevat oikeudenkäyntiväitteet on hylättävä.

Asiassa C-718/17 esitetty oikeudenkäyntiväite, joka koskee puolustautumisoikeuksien loukkaamista oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana

– Asianosaisten lausumat

- 83 Asiassa C-718/17 Unkari väittää komission ensinnäkin jättäneen kunnioittamatta Unkarin puolustautumisoikeuksia oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä siltä osin kuin virallisessa huomautuksessa ja perustellussa lausunnossa vastauksen antamiselle asetettu neljän viikon määräaika oli kohtuuttoman lyhyt, se oli vastoin tavanomaista kahden kuukauden määräaikaakaan eikä sitä voitu perustella legitimiillä kiireellisellä tilanteella.
- 84 Komissio erityisesti loukkasi Unkarin puolustautumisoikeuksia hylätessään Unkarin pyynnön perustellussa lausunnossa asetetun vastausajan pidentämisestä.
- 85 Unkari väittää, että komissio itse aiheutti kiireellisyyden, johon se vetoaa, siltä osin kuin se päätti aloittaa kyseisiä kolmea jäsenvaltiota vastaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevat menettelyt vasta kesäkuussa 2017 eli ajankohtana, joka oli melko lähellä päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 soveltamisajan päättymispäivää. Kohtuuttoman lyhyet vastausajat ja oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn kiirehtiminen eivät selity todellisella kiireellisyydellä vaan sillä, että komissio halusi ehdottomasti vielä voida vahvistaa perustellussa lausunnossa määräajan, jossa kyseisten kolmen jäsenvaltion olisi noudatettava velvoitteitaan, jotta määräaika päättyisi ennen kyseisten päätösten soveltamisajan päättymistä syyskuussa 2017 ja jotta komissio voisi välttää sen, että sen kanteet jätetään tutkimatta. Unkarin mielestä komission väite kiireellisyydestä on myös ristiriidassa sen kanssa, että kyseinen toimielin odotti vielä neljä kuukautta perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymisen jälkeen ennen kuin se nosti nyt käsiteltävät kanteet.
- 86 Toiseksi Unkari väittää komission jättäneen ilmoittamatta oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana sen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen, johon komissio katsoi Unkarin syyllistyneen.

- 87 Unkari väittää tältä osin, että vaikka komissio selitti kannekirjelmässään lyhyesti, miksi sen mielestä päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan noudattamatta jättäminen merkitsee tämän päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdan noudattamatta jättämistä, tämä selitys ei riitä korjaamaan sitä, että komissio ei jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn oikeudenkäyntiä edeltäneessä vaiheessa määritellyt selvästi sitä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä, joka on kyseisen menettelyn kohteena.
- 88 Unkarin mielestä virallisen huomautuksen ja perustellun lausunnon perusteissa Unkarin väitetään syyllistyneen ainoastaan päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan rikkomiseen, kun taas kyseisen huomautuksen ja kyseisen lausunnon päätelmissä komissio väittää myös tämän päätöksen 5 artiklan 4–11 kohtaa rikotun tarkastelematta asiaa tarkemmin.
- 89 Unkari väittää, että tällainen menettelyn kohteen epätarkkuus johtuu myös siitä, että oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä komissio viittasi useaan otteeseen sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 rikkomiseen, vaikka jätettyään antamatta vapaaehtoista sitoumusta Unkari ei ollut velvollinen siirtämään kansainvälisen suojelun hakijoita ensin mainitun päätöksen nojalla.
- 90 Komissio kiistää tällaiset argumentit.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 91 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn tarkoituksena on antaa asianomaiselle jäsenvaltiolle yhtäältä tilaisuus täyttää unionin oikeuden mukaiset velvoitteensa ja toisaalta tilaisuus puolustautua asianmukaisesti komission esittämiä väitteitä vastaan. Tämän menettelyn virheettömyys on EUT-sopimuksessa tavoiteltu olennainen tae, jotta yhtäältä kyseisen jäsenvaltion oikeuksia voidaan suojata ja jotta toisaalta voidaan varmistaa, että oikeusriita, joka mahdollisesti tulee käsiteltäväksi oikeudenkäyntimenettelyssä, on selkeästi määritelty (tuomio 19.9.2017, komissio v. Irlanti (Rekisteröintivero), C-552/15, EU:C:2017:698, 28 ja 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 92 Näiden tavoitteiden mukaisesti komission on annettava jäsenvaltioille kohtuullinen määräaika, jotta nämä voivat vastata viralliseen huomautukseen ja noudattaa perusteltua lausuntoa tai – tarvittaessa – valmistella puolustuksensa. Arvioitaessa asetetun määräajan kohtuullisuutta on otettava huomioon kaikki kuhunkin yksittäistapaukseen vaikuttavat seikat. Erittäin lyhyet määräajat voivat siten olla perusteltuja erityistapauksissa, muun muassa silloin, kun jäsenyysvelvoitteen noudattamatta jättäminen on korjattava kiireellisesti tai kun komission näkökanta on täysin kyseisen jäsenvaltion tiedossa ennen menettelyn aloittamista (tuomio 13.12.2001, komissio v. Ranska, C-1/00, EU:C:2001:687, 65 kohta).
- 93 On myös muistutettava, että tämän tuomion 75 kohdassa jo mainitun vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komission tehtävänä on arvioida jäsenvaltioon kohdistettavien toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuutta, määrittää ne säännökset, joita se katsoo jäsenvaltion rikkoneen, ja valita ajankohta, jolloin se aloittaa jäsenvaltiota vastaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn, eikä niillä näkökohdilla, joilla on ratkaiseva merkitys tässä valinnassa, ole vaikutusta kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiin.
- 94 Tässä tapauksessa on todettava ensinnäkin siltä osin kuin kyse on oikeudenkäyntiväitteestä, jonka mukaan virallisessa huomautuksessa ja perustellussa lausunnossa asetetut vastausajat olivat kohtuuttoman lyhyet, että sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta annetuista komission kertomuksista ilmenee yksiselitteisesti, että mainittu toimieliin päätti aloittaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevat menettelyt 15.6. ja 16.6.2017 eli vaiheessa, jolloin päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 kahden vuoden soveltamisaika oli melko pitkällä, koska ensin mainitun päätöksen soveltaminen päättyi 17.9. ja jälkimmäisen 26.9.2017. Kyseinen päätös perusteltiin sillä, että ennen mainittujen menettelyjen aloittamista ja ennen kyseisen soveltamisajan päättymistä kyseinen

toimielin halusi antaa kolmelle kyseessä olevalle jäsenvaltiolle, jotka joko eivät vielä olleet siirtäneet ainuttakaan kansainvälisen suojelun hakijaa tai jotka eivät enää yli vuoteen olleet antaneet siirtositoumuksia, viimeisen mahdollisuuden noudattaa kyseisten päätösten mukaisia velvoitteitaan antamalla nimenomaisia sitoumuksia ja siirtämällä kansainvälisen suojelun hakijoita viimeistään kuukauden kuluessa.

- 95 Lisäksi se, että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely päätettiin aloittaa päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 kahden vuoden soveltamisajan melko myöhäisessä vaiheessa, vaikuttaa perustellulta, kun otetaan huomioon se unionin tuomioistuimen jo mainitsema seikka, että päätöksessä 2015/1601 säädetyn kaltainen kansainvälisen suojelun hakijoiden suuren määrän siirtäminen on sekä uusi että monitahoinen operaatio, joka erityisesti jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten toiminnan yhteensovittamisen osalta edellyttää valmistelu- ja täytäntöönpanovaihetta ennen kuin operaatiosta aiheutuu konkreettisia vaikutuksia (tuomio 6.9.2017, Slovakia ja Unkari v. neuvosto, C-643/15 ja C-647/15, EU:C:2017:631, 97 kohta).
- 96 Niinpä on katsottava, että vaikka päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 soveltamisajan melko lähellä olleiden päättymispäivien perusteella tuli loppujen lopuksi kiireelliseksi toukokuussa 2017 harkita kyseisten kolmen jäsenvaltion pakottamista jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn avulla noudattamaan mainituissa päätöksissä asetettuja siirtovelvoitteitaan siltä osin kuin kyse oli mainitun soveltamisajan jäljellä olleesta osasta, tällaisen kiireellisyyden syynä ei voida pitää mitään komission toimimattomuutta tai viivästyntä toimintaa vaan kyseisten kolmen jäsenvaltion itsepintaista kieltäytymistä reagoida komission esittämiin toistuviin vetoomuksiin siitä, että nämä noudattaisivat velvoitteitaan.
- 97 Oli täysin legitiimiä, että komissio käytti sen harkintavallan yhteydessä, joka sillä on jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn aloitusajankohdan valinnan osalta, ensin loppuun kaikki mahdollisuudet saada kyseiset kolme jäsenvaltiota toteuttamaan siirtoja ja antamaan nimenomaisia sitoumuksia, jotta nämä jäsenvaltiot myötävaikuttaisivat asianmukaisesti jäsenvaltioiden yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteen, jota SEUT 80 artiklan mukaan on noudatettava unionin turvapaikkapolitiikassa, mukaisesti päätöksillä 2015/1523 ja 2015/1601 tavoiteltuun tosiasiallisen siirron päämäärään, huolehtien samalla siitä, että kyseiset jäsenvaltiot eivät välty jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevalta kanteelta, mikäli ne päättäisivät olla reagoimatta komission viimeiseen vetoomukseen siitä, että nämä noudattaisivat velvoitteitaan.
- 98 Tästä seuraa, että nyt kyseessä olevassa tapauksessa komissio ei ole ylittänyt kyseistä harkintavaltaa.
- 99 Lisäksi on huomattava, että kyseisille kolmelle jäsenvaltiolle oli ilmoitettu ainakin jo alkaen 16.5.2017, joka on sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta annetun kahdennentoista kertomuksen ajankohta, komission aikomuksesta nostaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne kyseisiä jäsenvaltioita vastaan, jos ne edelleen kieltäytyisivät noudattamasta päätöksiä 2015/1523 ja 2015/1601.
- 100 Ne olivat samoin täysin tietoisia komission kannasta paljon ennen oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aloittamista 15.6. ja 16.6.2017. Komissio nimittäin oli tuonut siitä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä, johon se katsoi asianomaisten kolmen jäsenvaltion syyllistyneen, kantansa esiin eri kirjeissä sekä useissa sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta antamissaan kertomuksissa. Niinpä kyseisiä neljän viikon määräaikoja ei voida pitää kohtuuttoman lyhyinä.
- 101 Virallisissa huomautuksissa ja perustelluissa lausunnoissa asetetut neljän viikon vastausajat eivät sitä paitsi näytä vieneen kyseisiltä jäsenvaltioilta tilaisuutta puolustautua tehokkaasti oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä komission esittämiä väitteitä vastaan.

- 102 Kyseiset kolme jäsenvaltiota nimittäin toistavat vastinekirjelmässään, vastauskirjelmässään ja väliintulokirjelmässään pääasiallisesti ne argumentit, jotka ne jo olivat esittäneet virallisiin huomautuksiin ja perusteltuihin lausuntoihin antamissaan vastauksissa.
- 103 Hylättävä on myös Unkarin erityinen argumentti, jonka mukaan komissio ei voinut asettaa sille neljän viikon vastausaikoja eikä evätä siltä näiden määräaikojen pidentämistä, koska nämä määräajat päättyivät vuoden 2017 kesäkaudella, jonka aikana Unkarin asianomaisen ministeriön harvalukuisemman henkilöstön oli valmisteltava vastaus paitsi tässä asiassa myös kahdessa muussa asiassa, jotka koskivat monitahoisia unionin oikeuden tulkintaan liittyneitä kysymyksiä ja jotka edellyttivät huomattavia ponnisteluja.
- 104 Unkari nimittäin tiesi ainakin alkaen 16.5.2017, joka on sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta annetun kahdennentoista kertomuksen ajankohta, että komissio aikoi aloittaa piakkoin jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn kyseistä jäsenvaltiota vastaan, jollei tämä edelleenkään panisi päätöstä 2015/1601 täytäntöön. Unkari ei myöskään voinut olla tietämätön siitä, että jos tämä menettely aloitettaisiin, komissio joutuisi antamaan suhteellisen lyhyitä vastausaikoja varmistukseksi, että oikeudenkäyntiä edeltävä menettely voisi päättyä ennen kyseisen päätöksen soveltamisajan päättymistä 26.9.2017. Niinpä kyseisen jäsenvaltion oli tässä tapauksessa varauduttava riittävästi myös vuoden 2017 kesäkaudella siihen, että se kykenee vastaamaan viralliseen huomautukseen ja perusteltuun lausuntoon.
- 105 Toiseksi siltä osin kuin kyse on Unkarin väitteestä, jonka mukaan komission Unkaria vastaan oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä esittämät väitteet olivat epätarkkoja, ja erityisesti siitä Unkarin väitteestä, jonka mukaan päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisten velvoitteiden noudattamatta jättämisen ja tämän päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdan mukaisten velvoitteiden noudattamatta jättämisen välinen yhteys selitettiin vain kannekirjelmässä ja erityisen suppeasti, on todettava, että niin virallisen huomautuksen päätelmissä kuin perustellun lausunnonkin päätelmissä komissio nimenomaisesti totesi Unkarin rikkoneen päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja ”siis” mainitun päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdassa asetettuja ”muita siirtovelvoitteitaan”.
- 106 Lisäksi virallisen huomautuksen ja perustellun lausunnon perusteissa komissio selitti kyseisen syy-yhteyden identtisesti ja riittävän selvästi todetessaan, että päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut sitoumukset olivat ”ensimmäinen askel”, jonka pohjalta yhtäältä Helleenien tasavallan ja Italian tasavallan ja toisaalta siirtojen kohteena olleiden jäsenvaltioiden välinen yksityiskohtainen ja sitova hallinnollinen yhteistyömenettely ”rakennettaisiin”, jolloin tavoitteena olisi toteuttaa kansainvälisen suojelun hakijoiden siirto kahdesta ensin mainitusta jäsenvaltiosta muihin jäsenvaltioihin, ja että mainitun päätöksen 5 artiklan 4–11 kohta sisälsi joukon tarkkoja ja ensin mainituista sitoumuksista seuranneita oikeudellisia velvoitteita siirron kohteena olleille jäsenvaltioille.
- 107 Tältä osin on huomattava, että kansainvälisen suojelun hakijoiden tosiasiallinen siirto siirtämällä heidät siirron kohteena olleen jäsenvaltion alueelle oli mahdollista vain, jos kyseinen jäsenvaltio oli siirtomenettelyn ensimmäisessä vaiheessa antanut tätä koskeneen sitoumuksen kansainvälisen suojelun hakijoiden tietystä määrästä. Jos tällainen sitoumus oli sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan vastaisesti jätetty antamatta, tällainen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen johti väistämättä kummankin päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdassa säädettyjen ensin mainituista sitoumuksista seuranneiden velvoitteiden noudattamatta jättämiseen myöhemmissä vaiheissa menettelyä, jonka tarkoituksena oli kyseessä olleiden hakijoiden tosiasiallinen siirto siirtämällä heidät asianomaisen jäsenvaltion alueelle.
- 108 Unkari ei siis voinut olla tietämätön ilmeisestä syy-yhteydestä päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan rikkomisen ja kyseisen päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdan rikkomisen välillä.

109 Lisäksi on todettava, että vaikka onkin totta, että tietyissä virallisen huomautuksen ja perustellun lausunnon perusteissa, erityisesti niissä, joissa kuvataan asiaa koskevia oikeussääntöjä, komissio viittasi paitsi päätökseen 2015/1601 myös päätökseen 2015/1523, vaikka tämä viimeksi mainittu päätös ei sitonut Unkaria, jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämisen, johon Unkarin katsottiin syyllistyneen, kohde oli tälle jäsenvaltiolle täysin selvä, kun tarkastellaan virallisen huomautuksen ja perustellun lausunnon kaikkia perusteita, erityisesti komission tekemää arviointia koskevia perusteita, joissa viitataan vain päätökseen 2015/1601. Lisäksi niin virallisen huomautuksen kuin perustellun lausunnonkin päätelmissä Unkarin väitetään jättäneen noudattamatta vain viimeksi mainittua päätöstä. Kannekirjelmän tiettyjen perusteiden väitetty epätarkkuus ei siis ole voinut vaikuttaa siihen, että Unkari käyttää puolustautumisoikeuksiaan.

110 Edellä esitetyn perusteella Unkarin esittämä oikeudenkäyntiväite, joka koskee puolustautumisoikeuksien loukkaamista oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana, on hylättävä.

Asiassa C-719/17 esitetty oikeudenkäyntiväite, joka koskee kannekirjelmän epätarkkuutta tai epäjohtonmukaisuutta

– Asianosaisten lausumat

111 Asiassa C-719/17 Tšekin tasavalta väitti unionin tuomioistuimen sille istuntoa varten esittämään kirjallisesti vastattavaan kysymykseen antamassaan vastauksessa, ettei sitä koskevaa kannetta voida ottaa tutkittavaksi, koska kannekirjelmässä ei mainita johdonmukaisesti ja tarkasti sitä jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä, johon sen katsotaan syyllistyneen. Se väittää tältä osin, että kannekirjelmän vaatimuksissa ei mainita sen syyksi luetun jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämisen alkamisajankohtaa, vaikka niin virallisen huomautuksen kuin perustellun lausunnonkin päätelmissä mainitaan päivämäärä 13.8.2016 noudattamatta jättämisen alkamisajankohtana. Lisäksi kannekirjelmän joissakin perusteissa todetaan, että kyseinen noudattamatta jättäminen alkoi joko 13.5.2016 tai 13.8.2016.

112 Komissio kiistää tällaiset argumentit.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

113 On muistutettava, että kannetta tutkittaessa voidaan ottaa huomioon yksinomaan kannekirjelmään sisältyvät vaatimukset (tuomio 30.9.2010, komissio v. Belgia, C-132/09, EU:C:2010:562, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

114 Lisäksi unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 120 artiklan c alakohtaan liittyvästä vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa, että kannekirjelmässä on mainittava selvästi ja täsmällisesti oikeudenkäynnin kohde ja esitettävä yhteenveto kanteen tueksi vedotuista perusteista, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta unionin tuomioistuin voi harjoittaa valvontaansa. Tästä johtuu, että niiden oleellisten tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen, joihin kanne perustuu, on ilmettävä johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi itse kannekirjelmän tekstistä ja että kannekirjelmän vaatimukset on muotoiltava yksiselitteisesti, jottei unionin tuomioistuin lausuisi kanteen ulkopuolelta tai jättäisi lausumatta jostakin kanneperusteesta (tuomio 31.10.2019, komissio v. Alankomaat, C-395/17, EU:C:2019:918, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

115 Unionin tuomioistuin on myös katsonut, että SEUT 258 artiklaan perustuvassa kanteessa on esitettävä väitteet johdonmukaisesti ja täsmällisesti, jotta jäsenvaltio ja unionin tuomioistuin voivat arvioida tarkasti sen unionin oikeuden rikkomisen laajuuden, josta jäsenvaltiota moititaan; tämä on välttämätön

edellytys sille, että kyseinen jäsenvaltio voi käyttää hyödyllisesti puolustautumisoikeuksiaan ja että unionin tuomioistuin voi tutkia, onko jäsenyyssvelvoitteita jätetty noudattamatta väitetyllä tavalla (tuomio 31.10.2019, komissio v. Alankomaat, C-395/17, EU:C:2019:918, 53 kohta).

- 116 Komission kanteessa on erityisesti esitettävä johdonmukaisesti ja yksityiskohtaisesti syyt, joiden vuoksi se on vakuuttunut siitä, että kyseinen jäsenvaltio on jättänyt noudattamatta jotakin sille perussopimusten perusteella kuuluvista velvoitteista. Ristiriita kanneperusteessa, jonka komissio on esittänyt jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteensa tueksi, on siten vastoin asetettuja edellytyksiä (tuomio 2.6.2016, komissio v. Alankomaat, C-233/14, EU:C:2016:396, 35 kohta).
- 117 Nyt kyseessä olevassa asiassa on todettava, että vaikka niin virallisen huomautuksen kuin perustellun lausunnonkin päätelmissä komissio on vahvistanut Tšekin tasavallan syyksi lukemansa noudattamatta jättämisen alkamispäiväksi 13.8.2016, asiassa C-719/17 jätetyn kannekirjelmän vaatimuksissa, sellaisina kuin ne ovat julkaistuina Euroopan unionin virallisessa lehdessä (EUVL 2018, C 112, s. 19), ei mainita kyseistä päivämäärää eikä sitä paitsi mitään muutakaan päivää kyseisen noudattamatta jättämisen alkamisajankohdana.
- 118 Niinpä kannekirjelmän vaatimuksissa esitetty kuvaus menettelytavasta, johon Tšekin tasavallan katsotaan syyllistyneen, on sellaisenaan jossain määrin epätarkka tai moniselitteinen. Kyseiset vaatimukset voisivat siten antaa ymmärtää, että mainittu jäsenvaltio jätti noudattamatta sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan koko näiden päätösten kahden vuoden soveltamisajanjakson ajan, vaikka on riidatonta, että Tšekin tasavalta antoi kyseisiin säännöksiin perustuneita siirtositoumuksia mainitun soveltamisajanjakson aikana; sen toisen ja viimeisen sitoumuksen antamispäivä on 13.5.2016.
- 119 On kuitenkin katsottava, että vaikka – kun tämän tuomion 113 kohdassa todettu otetaan huomioon – tällainen asiassa C-719/17 jätetyn kannekirjelmän vaatimusten epätarkkuus tai moniselitteisyys on valitettavaa, on silti todettava, että kannekirjelmän perusteista ilmenee riittävän selvästi ja että komission vastauskirjelmässä vahvistetaan, että komissio väittää Tšekin tasavallan jättäneen noudattamatta jäsenyyssvelvoitteitaan nimenomaisesti siinä, ettei se enää antanut päätöksen 2015/1523 eikä päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohtaan perustuneita siirtositoumuksia 13.5.2016 jälkeen. Koska kyseisten säännösten mukaan tällaisia sitoumuksia oli annettava ”vähintään joka kolmas kuukausi”, jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämisen, johon Tšekin tasavallan katsotaan syyllistyneen, alkamispäivä on välttämättä 13.8.2016, kuten komissio sitä paitsi on nimenomaisesti maininnut niin virallisen huomautuksen ja perustellun lausunnon päätelmissä kuin tietyissä kannekirjelmänkin perusteissa.
- 120 Tästä seuraa, ettei Tšekin tasavalta voinut kohtuudella arvioituna olla tietämätön siitä tarkasta päivästä, jona komissio katsoi sen alkaneen jättää noudattamatta velvoitteitaan, ja että se on voinut tehokkaasti käyttää puolustautumisoikeuksiaan kyseisen jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämisen osalta (ks. analogisesti tuomio 5.5.2011, komissio v. Portugali, C-267/09, EU:C:2011:273, 28 kohta ja tuomio 31.10.2019, komissio v. Alankomaat, C-395/17, EU:C:2019:918, 57 kohta). Tässä tilanteessa ei myöskään ole mitään vaaraa siitä, että unionin tuomioistuin lausuisi kanteen ulkopuolelta.
- 121 Niinpä Tšekin tasavallan esittämä oikeudenkäyntiväite, jonka mukaan asiassa C-719/17 jätetty kannekirjelmä on epätarkka tai epä johdonmukainen, on hylättävä.
- 122 Asiasta C-718/17 on vielä korostettava, että vaikka komissio vahvisti perustellussa lausunnossa Unkarin syyksi lukemansa noudattamatta jättämisen alkamispäiväksi 25.12.2015, kannekirjelmän vaatimuksissa, sellaisina kuin ne ovat julkaistuina Euroopan unionin virallisessa lehdessä (EUVL 2018, C 112, s. 19), ei mainita tämän osalta mitään päivämäärää. Niinpä on katsottava, että koska unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun riita-asian kohde rajataan perustellussa lausunnossa (ks. erityisesti tuomio 18.6.1998, komissio v. Italia, C-35/96, EU:C:1998:303, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), kanne

tässä asiassa voidaan ottaa tutkittavaksi siltä osin kuin se koskee sitä, että Unkarin väitetään jättäneen noudattamatta päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan ja 4–11 kohdan mukaisia velvoitteitaan 25.12.2015 alkaen.

- 123 Kaiken edellä esitetyn perusteella ja edellisessä kohdassa tehtyä täsmennystä koskevalla varauksella on katsottava, että kyseessä olevat kolme jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa kannetta täyttävät tutkittavaksi ottamisen edellytykset.

Asiakysymys

Jäsenyyssvelvoitteiden väitettyjen noudattamatta jättämisten paikkansapitävyys

- 124 On muistutettava, että SEUT 258 artiklan mukaisessa jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä komission, jonka on näytettävä toteen väitteensä jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä, on esitettävä unionin tuomioistuimelle tarvittavat tiedot, jotta tämä voi tarkistaa, onko jäsenyyssvelvoitteita jätetty noudattamatta, eikä komissio voi tällöin nojautua minkäänlaisiin olettamuksiin (tuomio 18.11.2010, komissio v. Portugali, C-458/08, EU:C:2010:692, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 125 Nyt käsiteltävissä asioissa komissio väittää, että Puolan tasavalta jätti 16.3.2016 alkaen, Unkari 25.12.2015 alkaen ja Tšekin tasavalta 13.8.2016 alkaen noudattamatta päätöksen 2015/1523 5 artiklan 2 kohdan ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja siis päätöksen 2015/1523 5 artiklan 4–11 kohdan ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 4–11 kohdan mukaisia myöhempiä siirtovelvoitteitaan.
- 126 Tältä osin on huomattava yhtäältä, että velvollisuudesta antaa siirtositoumuksia vähintään joka kolmas kuukausi säädettiin päätöksen 2015/1523 5 artiklan 2 kohdassa täysin samoin sanamuodoin kuin päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdassa ja että myöhemmistä tosiasiallisen siirron velvoitteista säädettiin päätöksen 2015/1523 5 artiklan 4–11 kohdassa pääasiallisesti samoin sanamuodoin kuin päätöksen 2015/1601 5 artiklan 4–11 kohdassa, eikä muutamilla eroilla mainitun 5 artiklan 4 ja 9 kohdan sanamuodossa ole merkitystä arvioitaessa, ovatko kyseiset kolme kannetta perusteltu ja.
- 127 Toisaalta on niin, kuten tämän tuomion 107 kohdassa jo todettiin, että päätöksen 2015/1523 5 artiklan 2 kohdan ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan rikkomisen ja päätöksen 2015/1523 5 artiklan 4–11 kohdan ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 4–11 kohdan rikkomisen välillä on ilmeinen syy-yhteys, josta kyseiset kolme jäsenvaltiota eivät kohtuudella arvioituna voineet erehtyä.
- 128 Kyse on nimittäin toisiaan seuranneista velvoitteista siirtomenettelyn yhteydessä, joten on niin, että jos kummankaan päätöksen 5 artiklan 2 kohdassa säädettyä velvollisuutta ei ollut noudatettu siltä osin kuin sitoumuksia siirtää tietty määrä kansainvälisen suojelun hakijoita ei ollut annettu, noudattamatta jäivät myös kummankin päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdassa säädetyt velvoitteet niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden, joiden osalta oli annettu sitoumuksia, tosiasialliseksi siirtämiseksi.
- 129 On todettava, että kyseiset kolme jäsenvaltiota eivät kiistä sitä, että perustelluissa lausunnoissa asetetun määräajan päättyessä 23.8.2017 ne eivät olleet noudattaneet päätöksen 2015/1523 5 artiklan 2 kohdan ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, joten tämä jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättäminen ja siis niillä päätöksen 2015/1523 5 artiklan 4–11 kohdan ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 4–11 kohdan nojalla olleiden myöhempien siirtovelvoitteiden noudattamatta jättäminen on katsottava toteen näytetyiksi.

- 130 Nämä jäsenyysselvointteiden noudattamatta jättämiset eivät sitä paitsi ole kiistettävissä, koska sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta kuukausittain antamissaan eri kertomuksissa, joista kyseiset kolme jäsenvaltiota riidattomasti olivat tietoisia, komissio varmisti erityisesti sen seurannan, miten päätöksissä 2015/1523 ja 2015/1601 säädetyt siirrot Kreikasta ja Italiasta edistyivät, ja ilmoitti kunkin siirron kohteena olleen jäsenvaltion osalta niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden määrän, joiden osalta siirtositoumuksia oli annettu, sekä tosiasiallisesti siirrettyjen kansainvälisen suojelun hakijoiden määrän. Nämä kertomukset osoittavat, että komission väittämät ja tämän tuomion 125 kohdassa mieleen palautetut jäsenyysselvointteiden noudattamatta jättämiset pitävät paikkansa.
- 131 Tšekin tasavallan osalta jäsenyysselvointteiden noudattamatta jättäminen, johon tämän katsotaan syyllistyneen, ilmenee myös selvästi tämän tuomion 31 kohdassa mainitusta 5.6.2017 annetusta päätöslauselmasta nro 439, jolla kyseinen jäsenvaltio päätti keskeyttää niiden velvoitteidensa täytäntöönpanon, joihin se oli sitoutunut Eurooppa-neuvoston 25. ja 26.6.2015 pidetyssä kokouksessa, jotka hyväksyttiin muodollisesti tämän jälkeen Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 20.7.2015 pidetyssä kokouksessa ja jotka pantiin täytäntöön päätöksellä 2015/1523, ja päätökseen 2015/1601 perustuneiden velvoitteidensa täytäntöönpanon.
- 132 On siis todettava, että komissio on näyttänyt toteen kolmessa kyseessä olevassa jäsenyysselvointteiden noudattamatta jättämisestä koskevassa menettelyssä, että sen väittämät jäsenyysselvointteiden noudattamatta jättämiset pitävät paikkansa.
- 133 Kyseiset kolme jäsenvaltiota esittävät kuitenkin joukon argumentteja, joiden perusteella ne katsovat voineensa jättää soveltamatta päätöksiä 2015/1523 ja 2015/1601. Kyse on yhtäältä SEUT 72 artiklaan, luettuna yhdessä SEU 4 artiklan 2 kohdan kanssa, perustuvista Puolan tasavallan ja Unkarin esittämistä argumenteista, jotka koskevat jäsenvaltioiden velvollisuuksia yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi ja sisäisen turvallisuuden suojaamiseksi, ja toisaalta Tšekin tasavallan argumenteista, joissa se vetoaa siirtomekanismin, sellaisena kuin siitä kyseisissä päätöksissä säädettiin, toimimattomuuteen ja tehottomuuteen.

SEUT 72 artiklaan, luettuna yhdessä SEU 4 artiklan 2 kohdan kanssa, perustuvat Puolan tasavallan ja Unkarin puolustautumisperusteet

Asianosaisten lausumat

- 134 Puolan tasavalta ja Unkari väittävät pääasiallisesti, että nyt käsiteltävissä asioissa niillä oli yhdessä SEU 4 artiklan 2 kohdan kanssa luettavan SEUT 72 artiklan – jossa niille varataan yksinomainen toimivalta ylläpitää yleistä järjestystä ja suojata sisäistä turvallisuutta EUT-sopimuksen V osastossa tarkoitetulla vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen alalla annettujen toimien yhteydessä – nojalla oikeus jättää soveltamatta johdetun ja siis alemmantasoisien oikeuden mukaisia velvoitteitaan, jotka perustuivat päätökseen 2015/1523 ja/tai päätökseen 2015/1601 eli toimiin, jotka oli annettu SEUT 78 artiklan 3 kohdan nojalla ja jotka siis kuuluivat kyseisen V osaston soveltamisalaan.
- 135 Kyseiset jäsenvaltiot toteavat päättäneensä SEUT 72 artiklan nojalla jättää soveltamatta päätöstä 2015/1523 ja/tai päätöstä 2015/1601. Ne katsovat, että äärioloihin kuuluvien ja vaarallisten henkilöiden, jotka voivat ryhtyä väkivaltaisiin tekoihin tai jopa terroritekoihin, mahdollisesta siirtämisestä niiden alueelle aiheutuvista riskeistä tekemänsä arvion mukaan siirtomekanismi, sellaisena kuin siitä säädettiin kummankin päätöksen 5 artiklassa ja sellaisena kuin Kreikan ja Italian viranomaiset sitä sovelsivat, ei antanut niille mahdollisuutta varmistaa kattavasti yleisen järjestyksen ylläpitämistä ja sisäisen turvallisuuden suojaamista.

- 136 Tältä osin kyseiset jäsenvaltiot viittaavat lukuisiin ongelmiin, joita siirtomekanismin soveltamisessa esiintyi siltä osin kuin oli erityisesti kyse niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden, jotka voitiin siirtää, henkilöllisyyden ja lähtöpaikan selvittämisestä riittävän varmasti, ja näitä ongelmia pahensi Kreikan ja Italian viranomaisten yhteistyön puute siirtomenettelyn yhteydessä, erityisesti se, että ne kieltäytyivät antamasta siirron kohteena olleiden jäsenvaltioiden yhteyshenkilöille mahdollisuutta haastatella asianomaisia hakijoita ennen näiden siirtoa.
- 137 Puolan tasavalta katsoo erityisesti, ettei SEUT 72 artikla ole määräys, jonka kannalta unionin oikeuden toimen pätevyys voidaan riitauttaa. Kyseessä on päinvastoin sääntö, joka on rinnastettavissa lainvalintasääntöön, jonka nojalla yleisen järjestyksen ylläpitämistä ja sisäisen turvallisuuden suojaamista koskevat jäsenvaltioiden oikeudet ovat etusijalla suhteessa jäsenvaltioiden johdetun oikeuden mukaisiin velvoitteisiin. Jäsenvaltio voi vedota SEUT 72 artiklaan jättääkseen panematta perussopimuksen V osaston yhteydessä annettua toimea täytäntöön aina, kun sen mielestä on olemassa vaikka vain potentiaalinenkin riski yleisen järjestyksen ylläpitämiselle ja sisäisen turvallisuuden suojaamiselle, joista sen on vastattava. Jäsenvaltiolla on tältä osin hyvin laaja harkintavalta, ja sen on osoitettava ainoastaan yleisen järjestyksen ylläpitämiseen ja sisäisen turvallisuuden suojaamiseen kohdistuvan riskin todennäköisyys voidakseen vedota SEUT 72 artiklaan.
- 138 Tšekin tasavalta ei esitä erillistä SEUT 72 artiklaan perustuvaa puolustautumisperustetta mutta väittää omalta osaltaan, että kun otetaan huomioon uskonnollisiin ääriliikkeisiin potentiaalisesti yhteydessä olevien henkilöiden siirtämisen aiheuttamat uhat yleiselle turvallisuudelle, olisi varmistettava, että kukin siirron kohteena oleva jäsenvaltio voi suojata sisäistä turvallisuuttaan. Tätä sisäisen turvallisuuden suojaamista ei kuitenkaan varmistettu varsinkaan siksi, ettei asianomaisista henkilöistä ollut riittäviä tietoja ja oli mahdotonta toteuttaa haastatteluja, joiden tarkoituksena olisi ollut varmistaa, etteivät asianomaiset kansainvälisen suojelun hakijat merkitsisi uhkaa kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle siirron kohteena olleessa jäsenvaltiossa.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 139 Oikeusvaltioperiaatteeseen perustuvassa unionissa toimielinten toimia koskee laillisuusolettama. Koska päätökset 2015/1523 ja 2015/1601 olivat heti niiden antamisesta lähtien Puolan tasavaltaa ja Tšekin tasavaltaa sitovia, näiden jäsenvaltioiden oli noudatettava kyseisiä unionin oikeuden toimia ja pantava ne täytäntöön koko niiden kahden vuoden soveltamisajanjakson ajan. Sama pätee Unkariin päätöksen 2015/1601 osalta; tämä toimi sitoi kyseistä jäsenvaltiota heti sen antamisesta lähtien ja koko sen kahden vuoden soveltamisajanjakson ajan (ks. analogisesti tuomio 27.3.2019, komissio v. Saksa, C-620/16, EU:C:2019:256, 85 kohta).
- 140 Tätä päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 sitovuutta ei muuta mitenkään se, että Unkari ja Slovakian tasavalta riitauttivat päätöksen 2015/1601 laillisuuden unionin tuomioistuimessa SEUT 263 artiklaan perustuneiden kumoamiskanteiden yhteydessä menettelyissä, joihin Puolan tasavalta osallistui väliintulijana tukeakseen kyseistä kahta jäsenvaltiota. Yksikään viimeksi mainituista jäsenvaltioista ei sitä paitsi vaatinut päätöksen 2015/1601 täytäntöönpanon lykkäämistä tai sitä, että unionin tuomioistuin määräisi välitoimista, SEUT 278 ja SEUT 279 artiklan nojalla, joten kumoamiskanteilla ei SEUT 278 artiklan mukaan ollut mitään lykkäävää vaikutusta (ks. analogisesti tuomio 27.3.2019, komissio v. Saksa, C-620/16, EU:C:2019:256, 86 ja 87 kohta).
- 141 Lisäksi 6.9.2017 antamallaan tuomiolla Slovakia ja Unkari v. neuvosto (C-643/15 ja C-647/15, EU:C:2017:631) unionin tuomioistuin hylkäsi kyseiset päätöksestä 2015/1601 nostetut kumoamiskanteet ja vahvisti siten tämän päätöksen laillisuuden.

- 142 Nyt käsiteltävissä asioissa Puolan tasavalta ja Unkari toteavat, etteivät ne aio vedota päätöksen 2015/1523 ja/tai päätöksen 2015/1601 lainvastaisuuteen SEUT 72 artiklan kannalta, mutta ne väittävät, että niillä oli mainitun artiklan nojalla mahdollisuus jättää soveltamatta kyseisiä päätöksiä tai jompaakumpaa niistä.
- 143 Tässä yhteydessä on muistutettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä katsotaan, että vaikka jäsenvaltioiden asiana on toteuttaa alueellaan yleisen järjestyksen sekä niiden sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden varmistamiseen soveltuvat toimenpiteet, tästä ei kuitenkaan seuraa, että tällaiset toimenpiteet jäävät kokonaan unionin oikeuden soveltamisen ulkopuolelle. Kuten unionin tuomioistuin on jo todennut, perussopimuksessa määrätään näet sellaisissa tilanteissa, joissa yleinen järjestys tai yleinen turvallisuus voi vaarantua, sovellettavista nimenomaisista poikkeuksista ainoastaan SEUT 36, SEUT 45, SEUT 52, SEUT 65, SEUT 72, SEUT 346 ja SEUT 347 artiklassa, jotka koskevat tarkasti rajattuja poikkeustilanteita. Niistä ei voida päätellä, että perussopimukseen luonnostaan kuuluisi yleinen varaus, jolla suljettaisiin unionin oikeuden soveltamisalan ulkopuolelle kaikki yleisen järjestyksen tai yleisen turvallisuuden vuoksi toteutettavat toimenpiteet. Tällaisen varauksen tunnustaminen perussopimuksen määräysten erityisedellytyksistä riippumatta voisi vaarantaa unionin oikeuden sitovuuden ja yhtenäisen soveltamisen (ks. vastaavasti mm. tuomio 15.12.2009, komissio v. Tanska, C-461/05, EU:C:2009:783, 51 kohta ja tuomio 4.3.2010, komissio v. Portugali, C-38/06, EU:C:2010:108, 62 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 144 Lisäksi SEUT 72 artiklassa määrättyä poikkeusta on – kuten vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan erityisesti SEUT 346 ja SEUT 347 artiklassa määrättyjä poikkeuksia – tulkittava suppeasti (ks. vastaavasti tuomio 15.12.2009, komissio v. Tanska, C-461/05, EU:C:2009:783, 52 kohta ja tuomio 4.3.2010, komissio v. Portugali, C-38/06, EU:C:2010:108, 63 kohta).
- 145 Tästä seuraa, että vaikka SEUT 72 artiklan mukaan perussopimuksen V osasto ei vaikuta niihin velvollisuuksiin, joita jäsenvaltioilla on yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi ja sisäisen turvallisuuden suojaamiseksi, mainittua artiklaa ei voida tulkita siten, että siinä annettaisiin jäsenvaltioille valta poiketa perussopimuksen määräyksistä ainoastaan viittaamalla kyseisiin velvollisuuksiin (ks. analogisesti tuomio 15.12.2009, komissio v. Tanska, C-461/05, EU:C:2009:783, 53 kohta ja tuomio 4.3.2010, komissio v. Portugali, C-38/06, EU:C:2010:108, 64 kohta).
- 146 Jäsenvaltiot eivät siis voi kukin yksinään määritellä yleisen järjestyksen tai kansallisen turvallisuuden ylläpitämiseen liittyvien vaatimusten ulottuvuutta ilman unionin toimielinten valvontaa (ks. vastaavasti tuomio 11.6.2015, Zh. ja O., C-554/13, EU:C:2015:377, 48 kohta ja tuomio 2.5.2018, K. ja H. F. (Oleskeluoikeus ja sotarikossyytökset), C-331/16 ja C-366/16, EU:C:2018:296, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 147 Sellaisen jäsenvaltion, joka vetoaa edukseen SEUT 72 artiklaan, on näytettävä toteen tarve turvautua tässä artiklassa määrättyyn poikkeukseen yleisen järjestyksen ylläpitämistä ja sisäisen turvallisuuden suojaamista koskevien velvollisuuksiensa hoitamiseksi (ks. analogisesti tuomio 15.12.2009, komissio v. Tanska, C-461/05, EU:C:2009:783, 55 kohta ja tuomio 4.3.2010, komissio v. Portugali, C-38/06, EU:C:2010:108, 66 kohta).
- 148 Tässä yhteydessä on muistutettava, että päätöksen 2015/1601 osalta unionin tuomioistuin on 6.9.2017 antamansa tuomion Slovakia ja Unkari v. neuvosto (C-643/15 ja C-647/15, EU:C:2017:631) 307–309 kohdassa jo hylännyt Puolan tasavallan väliintulijana esittämän argumentin, jonka mukaan kyseinen päätös oli suhteellisuusperiaatteen vastainen, koska siinä ei annettu jäsenvaltioille mahdollisuutta varmistaa SEUT 72 artiklaan perustuvien yleisen järjestyksen ylläpitämistä ja sisäisen turvallisuuden suojaamista koskevien velvoitteidensa tosiasiallista hoitamista.
- 149 Unionin tuomioistuin nimittäin totesi, että päätöksen 2015/1601 johdanto-osan 32 perustelukappaleessa, jolla oli lisäksi sama sanamuoto kuin päätöksen 2015/1523 johdanto-osan 26 perustelukappaleella, todettiin erityisesti, että kansallinen turvallisuus ja yleinen järjestys oli otettava

huomioon siirtomenettelyn kaikissa vaiheissa siihen asti, kun kansainvälisen suojelun hakijan siirto olisi saatu päätökseen, ja että kansainvälisen suojelun hakijan perusoikeuksia, tietosuoja koskevat asiaankuuluvat säännöt mukaan lukien, oli kunnioitettava tässä yhteydessä täysimääräisesti (tuomio 6.9.2017, Slovakia ja Unkari v. neuvosto, C-643/15 ja C-647/15, EU:C:2017:631, 307 kohta).

- 150 Unionin tuomioistuimien viittasi myös päätöksen 2015/1601 5 artiklaan, jonka otsikko oli ”Siirtomenettely” ja jonka 7 kohdassa, jolla oli lisäksi sama sanamuoto kuin päätöksen 2015/1523 5 artiklan 7 kohdalla, säädettiin, että jäsenvaltioilla olisi oikeus kieltäytyä kansainvälisen suojelun hakijan siirtämisestä ainoastaan, jos oli olemassa perustellut syyt katsoa hakijan olleen vaaraksi niiden kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle tai jos oli olemassa vakavat syyt soveltaa direktiivin 2011/95 12 ja 17 artiklassa säädettyjä poissulkemissäännöksiä (ks. vastaavasti tuomio 6.9.2017, Slovakia ja Unkari v. neuvosto, C-643/15 ja C-647/15, EU:C:2017:631, 308 kohta).
- 151 Tältä osin on lisättävä, että päätöksen 2015/1523 5 artiklan 4 kohdassa ja samoin sanamuodoin päätöksen 2015/1601 5 artiklan 4 kohdassa säädettiin, että siirron kohteena ollut jäsenvaltio voisi päättää olla hyväksymättä kansainvälisen suojelun hakijan, jonka Helleenien tasavalta tai Italian tasavalta oli yksilöinyt siirtämistä varten, siirtämistä ainoastaan kyseisen 5 artiklan 7 kohdassa tarkoitetuista perustelluista syistä eli silloin, jos oli olemassa perustellut syyt katsoa kyseessä olleen hakijan olleen vaaraksi kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle.
- 152 Kummankin päätöksen 5 artiklaan sisältyneet siirtomekanismia koskeneet yksityiskohtaiset säännöt heijastavat sitä paitsi tämän tuomion 143–147 kohdassa mainittuja periaatteita, joiden mukaan SEUT 72 artiklaa on poikkeusmääräyksenä tulkittava suppeasti, eikä siinä siis anneta jäsenvaltioille valtaa poiketa unionin oikeuden määräyksistä ja säännöksistä ainoastaan viittaamalla yleisen järjestyksen ylläpitämiseen ja sisäisen turvallisuuden suojaamiseen liittyviin intresseihin, vaan jäsenvaltiot veloitetaan siinä näyttämään toteen tarve turvautua kyseisessä artiklassa määrättyyn poikkeukseen kyseisiä asioita koskevien velvollisuuksiensa hoitamiseksi.
- 153 On siis todettava, että neuvosto otti päätökset 2015/1523 ja 2015/1601 antaessaan asianmukaisesti huomioon jäsenvaltioille SEUT 72 artiklan nojalla kuuluvien velvollisuuksien hoitamisen rajaamalla tämän hoitamisen siltä osin kuin kyse oli sitoumusten antamisvaihetta seuranneista siirtomenettelyn kahdesta vaiheesta erityisedellytyksillä, joista säädettiin kummankin päätöksen 5 artiklan 4 ja 7 kohdassa.
- 154 Siltä osin kuin kyseessä ovat ”vakavat syyt” soveltaa direktiivin 2011/95 12 ja 17 artiklassa säädettyjä ”poissulkemista” koskevia säännöksiä eli syyt, jotka sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 5 artiklan 7 kohdan mukaan mahdollistivat jäsenvaltiolle kieltäytymisen kansainvälisen suojelun hakijan siirtämisestä, unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että asianomaisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi vedota direktiivin 2011/95 12 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja tämän direktiivin 17 artiklan 1 kohdan b alakohdassa – jotka koskevat sitä, että kansainvälisen suojelun hakija on tehnyt ”törkeän rikoksen” – säädettyyn poissulkemisperusteeseen vasta sen jälkeen, kun se on arvioinut kussakin yksittäistapauksessa sen tiedossa olevat täsmälliset tosiseikat sen ratkaisemiseksi, onko olemassa vakavaa aihetta olettaa, että haetun aseman saamisen edellytykset muuten täyttävän henkilön tekemät teot kuuluvat mainitun poissulkemisperusteen alaan, ja kyseessä olevan lainvastaisen teon vakavuuden arviointi edellyttää kaikkien kullekin yksittäistapaukselle ominaisten olosuhteiden kattavaa tutkimista (tuomio 13.9.2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, 48, 55 ja 58 kohta).
- 155 Lisäksi unionin tuomioistuimien on todennut, että vaikka direktiivin 2011/95 12 ja 17 artiklassa säädetty poissulkemisperusteet rakentuvatkin käsitteen ”törkeä rikos” ympärille, direktiivin 2011/95 17 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetyn toissijaista suojeluasemaa koskevan poissulkemisperusteen soveltamisala on laajempi kuin Geneven yleissopimuksen 1 artiklan F kohdan b alakohdassa määrätyn ja direktiivin 2011/95 12 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetyn pakolaisasemaa koskevan poissulkemisperusteen soveltamisala. Viimeksi mainitussa säännöksessä

pakolaisaseman poissulkemisperusteeksi on otettu törkeä, muu kuin poliittinen rikos, joka on tehty turvapaikkamaan ulkopuolella ennen kuin asianomainen henkilö otettiin maahan pakolaisena, kun taas direktiivin 2011/95 17 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyssä toissijaisen suojelun poissulkemisperusteessa tarkoitetaan yleisemmin törkeää rikosta, eikä sitä ole rajattu maantieteellisesti, ajallisesti eikä kyseessä olevien rikosten luonteen perusteella (tuomio 13.9.2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, 46 ja 47 kohta).

- 156 Siltä osin kuin kyseessä olivat ns. ”perustellut” syyt katsoa kansainvälisen suojelun hakijan olleen ”vaaraksi kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle” siirron kohteena olleen jäsenvaltion alueella ja ne antoivat tälle jäsenvaltiolle sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 5 artiklan 4 kohdan nojalla mahdollisuuden olla hyväksymättä Helleenien tasavallan tai Italian tasavallan yksilöimän kansainvälisen suojelun hakijan siirtämistä ja kyseisten päätösten 5 artiklan 7 kohdan nojalla mahdollisuuden kieltäytyä kansainvälisen suojelun hakijan siirtämisestä, kyseiset syyt – koska niiden oli oltava ”perusteltuja” eikä ”vakavia” ja koska ne eivät välttämättä koskeneet jo tehtyä törkeää rikosta tai sellaista törkeää, muuta kuin poliittista rikosta, joka oli tehty turvapaikkamaan ulkopuolella ennen kuin asianomainen henkilö otettiin maahan pakolaisena, vaan ne edellyttivät vain näyttöä siitä, että hakija oli ”vaaraksi kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle” – jättivät siirron kohteena olleille jäsenvaltioille selvästi laajemman harkintavallan kuin vakavat syyt soveltaa direktiivin 2011/95 12 ja 17 artiklassa säädettyjä poissulkemissäännöksiä.
- 157 Lisäksi on huomattava, että sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 5 artiklan 4 ja 7 kohdan sanamuoto poikkeaa muun muassa Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY (EYVL 2004, L 158, s. 77) 27 artiklan 2 kohdan sanamuodosta, jonka mukaan asianomaisen henkilön käyttäytymisen on muodostettava ”todellinen, välitön ja riittävän vakava uhka, joka vaikuttaa johonkin [asianomaisen jäsenvaltion] yhteiskunnan olennaiseen etuun”. Niinpä päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 edellä mainituissa säännöksissä tarkoitettua käsitettä ”vaara kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle” on tulkittava laajemmin kuin sitä tulkitaan vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvia henkilöitä koskevassa oikeuskäytännössä. Käsite voi kattaa muun muassa mahdolliset uhat kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle (ks. analogisesti tuomio 4.4.2017, Fahimian, C-544/15, EU:C:2017:255, 40 kohta ja tuomio 12.12.2019, E.P. (Uhka yleiselle järjestykselle), C-380/18, EU:C:2019:1071, 29 ja 32 kohta).
- 158 Siirron kohteena olleiden jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on siis katsottava olleen laaja harkintavalta silloin, kun ne päättivät, oliko siirrettäväksi tarkoitettu kolmannen maan kansalainen vaaraksi niiden kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle (ks. analogisesti tuomio 12.12.2019, E.P. (Uhka yleiselle järjestykselle), C-380/18, EU:C:2019:1071, 37 kohta).
- 159 On kuitenkin niin, että samoin kuin vakaviin syihin soveltaa direktiivin 2011/95 12 ja 17 artiklassa säädettyjä poissulkemissäännöksiä siirron kohteena olleen jäsenvaltion viranomaisilla oli mahdollisuus vedota perusteltuihin syihin katsoa kansainvälisen suojelun hakijan olleen vaaraksi kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle vain silloin, kun oli olemassa yhtäpitäviä, objektiivisia ja täsmällisiä seikkoja, joiden perusteella voitiin ounastella, että kyseessä ollut hakija merkitsisi tällaista välitöntä tai potentiaalista vaaraa (ks. analogisesti tuomio 12.12.2019, E.P. (Uhka yleiselle järjestykselle), C-380/18, EU:C:2019:1071, 49 kohta), ja vasta sen jälkeen, kun kyseiset viranomaiset olivat kunkin hakijan, jota ehdotettiin siirrettäväksi, osalta arvioineet tiedossaan olleet tosiseikat päättääkseen, oliko kyseisiä perusteltuja syitä olemassa, kun kaikkien kullekin yksittäistapaukselle ominaisten olosuhteiden kattava tutkiminen otettiin huomioon.

- 160 Tästä seuraa, että siirtomenettelyn yhteydessä sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 5 artiklan 4 ja 7 kohdan säännöksissä annettiin siirron kohteena olleen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille oikeus vedota vakaviin tai perusteltuihin syihin, jotka koskivat kansallisen turvallisuuden tai yleisen järjestyksen ylläpitämistä niiden alueella, vasta sen jälkeen, kun oli tutkittu tapauskohtaisesti se välitön tai potentiaalinen vaara, jota asianomainen kansainvälisen suojelun hakija merkitsisi näille intresseille. Mainitut säännökset olivat siis esteenä – kuten julkisasiamieskin on pääasiallisesti todennut ratkaisuehdotuksensa 223 kohdassa – sille, että kyseisen menettelyn yhteydessä jäsenvaltio vetoaisi ehdottomasti, pelkässä yleisestäävyystarkoituksessa ja välitöntä yhteyttä yksittäistapaukseen osoittamatta SEUT 72 artiklaan perustellakseen sen, että se keskeyttää tai jopa lopettaa päätöksen 2015/1523 ja/tai päätöksen 2015/1601 mukaisten velvoitteidensa täytäntöönpanon.
- 161 Tämä selittää sen, miksi sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdassa – joka koski siirtomenettelyn ensimmäistä vaihetta ja jossa säädettiin siirron kohteena olleiden jäsenvaltioiden velvollisuudesta ilmoittaa vähintään joka kolmas kuukausi niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden määrä, jotka voitiin siirtää nopeasti niiden alueelle – tehtiin kyseisestä velvollisuudesta ehdoton eikä siinä säädetty kyseisille jäsenvaltioille mahdollisuutta vedota niiden kansalliseen turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen kohdistuvan vaaran olemassaoloon mainitun säännöksen soveltamatta jättämisen perustelemiseksi. Se, että tässä kyseisen menettelyn alkuvaiheessa ei ollut yksilöity hakijoita, jotka oli tarkoitus siirtää asianomaiseen jäsenvaltioon, teki mahdottomaksi arvioida tapauskohtaisesti sitä riskiä, jota he olisivat voineet merkitä kyseisen jäsenvaltion yleiselle järjestykselle tai kansalliselle turvallisuudelle.
- 162 Siltä osin kuin on vielä kyse vaikeuksista, joita Puolan tasavalta väittää kohdanneensa kansallisen turvallisuuden tai yleisen järjestyksen varmistamiseksi siirtomenettelyn niissä vaiheissa, jotka seurasivat sen sitoumusten antamista 16.12.2016, on todettava, että nämä vaikeudet koskevat päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 kahden vuoden soveltamisajan alkua.
- 163 Tässä yhteydessä on huomattava, kuten tämän tuomion 95 kohdassa jo muistutettiin, että päätöksissä 2015/1523 ja 2015/1601 säädetyn kaltainen suuren henkilömäärän siirtäminen on sekä uusi että monitahoinen operaatio, joka erityisesti jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten toiminnan yhteensovittamisen osalta edellyttää valmistelu- ja täytäntöönpanovaihetta ennen kuin operaatiosta aiheutuu konkreettisia vaikutuksia.
- 164 Lisäksi on niin, että jos sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 5 artiklan 4 ja 7 kohdassa säädetty mekanismi oli Puolan tasavallan ja Tšekin tasavallan väittämällä tavalla tehoton muun muassa sen takia, etteivät Italian viranomaiset tehneet yhteistyötä, tällaiset käytännön ongelmat eivät olleet väistämätön osa kyseistä mekanismia, ja ne oli tarvittaessa ratkaistava niiden jäsenvaltioiden viranomaisten, joiden eduksi siirtoja tehtiin, ja siirron kohteena olleiden jäsenvaltioiden viranomaisten kesken yhteistyön ja keskinäisen luottamuksen hengessä, jonka kummankin päätöksen 5 artiklassa säädetyn siirtomenettelyn täytäntöönpanon yhteydessä oli vallittava (ks. vastaavasti tuomio 6.9.2017, Slovakia ja Unkari v. neuvosto, C-643/15 ja C-647/15, EU:C:2017:631, 309 kohta).
- 165 Tältä osin on huomattava, että sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta annetuista kertomuksista ilmenee, että vaikka tosiasiallisesti siirrettyjen kansainvälisen suojelun hakijoiden määrä oli päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 soveltamisajan alussa suhteellisen pieni muun muassa siksi, että tietyt jäsenvaltiot kieltäytyivät merkittävässä määrässä tapauksia siirtämästä Helleenien tasavallan tai Italian tasavallan yksilöimiä kansainvälisen suojelun hakijoita erityisesti sen vaaran takia, jota ne väittivät kyseisten hakijoiden merkitsevän niiden yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle, tämän ongelman merkitys väheni asteittain ja siirtojen toteuttamistahti nopeutui.
- 166 Kuten sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta annetuista kahdeksannesta, yhdenneistöistä ja kahdenneistöistä kertomuksesta ilmenee, siirron kohteena olleilla jäsenvaltioilla nimittäin oli tietyn edellytyksin mahdollisuus suorittaa ylimääräisiä tai jopa järjestelmällisiä turvatarkastuksia muun muassa haastatteluin ja niillä oli Italiasta tehtyjen siirtojen osalta 1.12.2016 lähtien mahdollisuus

pyytää Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastolta (Europol) apua näiden haastattelujen toteuttamiseen sen välttämiseksi, että kyseiset tarkastukset edelleen hidastuttaisivat perusteettomasti siirtoprosessia.

- 167 Lisäksi siirron kohteena olleilla jäsenvaltioilla oli Kreikasta tehtyjen siirtojen osalta päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 voimaantulosta lähtien mahdollisuus vaatia, että niiden omat poliisiviranomaiset suorittaisivat turvallisuushaastatteluja ennen kyseisten hakijoiden siirtämistä.
- 168 Näitä toimenpiteitä sovellettiin niiden säännösten lisäksi, joista kyseessä olleiden henkilöiden yksilöimisen varmistamiseksi jo säädettiin sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 5 artiklassa, erityisesti sen 5 ja 11 kohdassa, joissa säädettiin sormenjalkien ottamisesta ennen kyseisten henkilöiden siirtoa ja siirron jälkeen sekä sormenjalkien toimittamisesta Eurodac-keskusjärjestelmään.
- 169 Tästä seuraa, että Puolan tasavalta ja Unkari eivät voi tukeutua SEUT 72 artiklaan perustellakseen kieltäytymisensä kaikkien niiden siirtovelvoitteiden täytäntöönpanosta, jotka niillä oli päätöksen 2015/1523 5 artiklan 2 ja 4–11 kohdan ja/tai päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 ja 4–11 kohdan nojalla.
- 170 Kuten julkisasiamieskin on pääasiallisesti todennut ratkaisuehdotuksensa 226 ja 227 kohdassa, argumentaatio, joka perustuu SEUT 72 artiklaan ja SEU 4 artiklan 2 kohtaan yhdessä luettuna, ei voi kumota kyseistä päätelmää. On nimittäin katsottava, ettei mikään osoita, että viimeksi mainitussa määräyksessä tarkoitettujen keskeisten valtion tehtävien, kuten kansallisen turvallisuuden takaamisen tehtävän, tosiasiallinen suojaaminen voitiin varmistaa vain jättämällä soveltamatta päätöksiä 2015/1523 ja 2015/1601.
- 171 Kummankin päätöksen 5 artiklan 4 ja 7 kohdassa säädetty mekanismi, mukaan lukien sen konkreettinen soveltaminen, sellaisena millaiseksi se käytännössä kehittyi päätösten soveltamisajanjaksojen aikana, jätti päinvastoin siirron kohteena olleille jäsenvaltioille todellisia mahdollisuuksia suojella yleiseen järjestykseen ja sisäiseen turvallisuuteen liittyneitä intressejään kunkin siirrettäväksi ehdotetun kansainvälisen suojelun hakijan yksilöllisen tilanteen tutkinnan yhteydessä tämän haittaamatta samojen päätösten tavoitetta, joka oli varmistaa tosiasiallinen ja nopea siirto huomattavalle määrälle hakijoita, joilla ilmeisesti oli kansainvälisen suojelun tarve, Kreikan ja Italian turvapaikkajärjestelmiin kohdistuneen merkittävän paineen keventämiseksi.
- 172 SEUT 72 artiklaan, luettuna yhdessä SEU 4 artiklan 2 kohdan kanssa, perustuvat Puolan tasavallan ja Unkarin puolustautumisperusteet on siis hylättävä.

Tšekin tasavallan esittämä puolustautumisperuste, joka koskee sen väittämää päätöksissä 2015/1523 ja 2015/1601 säädetyn siirtomekanismin konkreettisen soveltamisen toimimattomuutta ja tehottomuutta

Asianosaisten lausumat

- 173 Tšekin tasavalta väittää, että sen päätös jättää soveltamatta päätöksiä 2015/1523 ja 2015/1601 oli perusteltu siksi, että siirtomekanismin, sellaisena kuin siitä näissä päätöksissä säädettiin, konkreettinen soveltaminen osoittautui suurelta osin toimimattomaksi ja tehottomaksi erityisesti Kreikan ja Italian viranomaisten yhteistyön järjestelmällisen puuttumisen tai sen johdosta, että Kreikassa tai Italiassa ei siirtositoumusten antamisajankohtana tosiasiallisesti ollut kansainvälisen suojelun hakijoita, jotka olisi voitu siirtää, mitä korostaa se heikko menestys, joka kyseisellä mekanismilla oli tosiasiallisesti toteutettujen siirtojen kokonaismäärän kannalta.

- 174 Kun otetaan huomioon uhat, joita uskonnollisiin ääriilikkeisiin potentiaalisesti yhteydessä olevien henkilöiden siirto aiheuttaa yleiselle turvallisuudelle, on sen mukaan varmistettava, että jokainen siirron kohteena oleva jäsenvaltio voi suojautua SEU 4 artiklan 2 kohdan ja erityisesti SEUT 72 artiklan mukaisesti. Tämä periaate ilmenee myös sekä päätöksen 2015/1523 että päätöksen 2015/1601 5 artiklan 7 kohdasta. Siirtomekanismin konkreettisessa soveltamisessa ei kuitenkaan varmistettu tällaista yleisen turvallisuuden suojelua muun muassa siksi, ettei asianomaisista henkilöistä ollut riittäviä tietoja eikä turvallisuutta koskevia haastatteluja ollut mahdollista toteuttaa, vaikka kyse oli välttämättömistä edellytyksistä sen varmistamiseksi, etteivät kyseiset henkilöt merkitsisi uhkaa kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle siirron kohteena olleessa jäsenvaltiossa.
- 175 Tästä seuraa, että kummankin päätöksen 5 artiklan 2 kohtaan perustuneiden siirtositoumusten antaminen oli vain puhtaasti muodollinen toimenpide, jolla ei saavutettu kyseisillä päätöksillä tavoiteltua tosiasiallisen siirron päämäärää.
- 176 Tšekin tasavalta piti näin ollen parempana keskittää ponnistelunsa siirtotoimenpidettä tehokkaampiin tukitoimenpiteisiin tarjoamalla sekä kahdenvälisesti että unionin yhteydessä taloudellista ja teknistä apua tai henkilöstöapua pahimmassa tilanteessa olleille kolmansille maille ja niille etulinjassa olleille jäsenvaltioille, joihin selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olleiden henkilöiden joukoittainen maahantulo kohdistui.
- 177 Komissio kiistää tällaiset argumentit.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 178 Aluksi on muistutettava, kuten tämän tuomion 31 kohdassa jo todettiin, että Tšekin tasavalta hyväksyi 5.6.2017 päätöslauselman nro 439, jolla tämä jäsenvaltio päätti keskeyttää niiden velvoitteidensa täytäntöönpanon, joihin se oli sitoutunut Eurooppa-neuvoston 25. ja 26.6.2015 pidetyssä kokouksessa, jotka hyväksyttiin muodollisesti tämän jälkeen Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 20.7.2015 pidetyssä kokouksessa ja jotka pantiin täytäntöön päätöksellä 2015/1523, ja päätökseen 2015/1601 perustuneiden velvoitteidensa täytäntöönpanon, ”kun otettiin huomioon – unionin turvallisuustilanteen merkittävä heikentyminen ja siirtojärjestelmän ilmeinen toimimattomuus”. On riidatonta, ettei Tšekin tasavalta luopunut keskeyttämispäätöksestään missään kyseisten päätösten soveltamisajanjaksojen myöhemmässä vaiheessa.
- 179 Nyt käsiteltävässä tapauksessa on niin, että Tšekin tasavalta tukeutuu puolustuksensa yhteydessä sitä koskevassa jäsenyyssoveltoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä näkökohtiin, jotka koskevat toimimattomuutta tai tehottomuutta siinä, miten sen mielestä konkreettisesti sovellettiin päätöksissä 2015/1523 ja 2015/1601 säädettyä siirtomekanismia, mukaan lukien kummankin päätöksen 5 artiklan 4 ja 7 kohdassa säädetty erityinen mekanismi, jonka tarkoituksena oli antaa jäsenvaltioille mahdollisuus suojella kansallista turvallisuutta tai yleistä järjestystä alueellaan siirtomenettelyn yhteydessä, oikeuttamisperusteena päätökselleen olla panematta kummankaan päätöksen 5 artiklan 2 ja 4–11 kohdan mukaisia siirtovelvoitteitaan täytäntöön.
- 180 Tältä osin on todettava, että vaarannettaisiin päätöksiin 2015/1523 ja 2015/1601 erottamattomasti kuulunut yhteisvastuutavoite ja näiden toimien sitovuus, jos jäsenvaltio voisi tukeutua – tätä varten kuitenkin perussopimuksissa määrättyyn oikeusperustaan vetoamalla – yksipuoliseen arvioonsa väittämästään kyseisillä toimilla säädetyn siirtomekanismin tehottomuudesta tai jopa toimimattomuudesta erityisesti siltä osin kuin kyse oli yleisen järjestyksen ylläpitämisestä ja sisäisen turvallisuuden suojaamisesta, ja näin välttyä kaikilta kyseisten toimien mukaisilta siirtovelvoitteiltaan.
- 181 On myös muistutettava, kuten tämän tuomion 80 kohdassa jo korostettiin, että päätöksissä 2015/1523 ja 2015/1601 säädettyihin väliaikaisiin toimenpiteisiin sisältyneet rasitteet oli siksi, että nämä päätökset oli annettu SEUT 78 artiklan 3 kohdan nojalla, jotta autettaisiin Helleenien tasavaltaa ja Italian

tasavaltaa selviytymään paremmin hätätilanteesta, joka oli aiheutunut kolmansien maiden kansalaisten äkillisestä joukoittaisesta maahantulosta niiden alueelle, lähtökohtaisesti jaettava kaikkien muiden jäsenvaltioiden kesken jäsenvaltioiden yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteen mukaisesti, jota SEUT 80 artiklan mukaan on noudatettava unionin turvapaikkapolitiikassa.

- 182 Lisäksi on niin, että päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 soveltamisessa esiintyneet käytännön ongelmat, joihin Tšekin tasavalta vetoaa, eivät olleet väistämätön osa mainituissa päätöksissä säädettyä siirtomekanismia eivätkä sitä paitsi myöskään kummankaan päätöksen 5 artiklan 4 ja 7 kohdan sisältämää erityistä mekanismia, ja ne oli tämän tuomion 164 kohdassa jo mainitun mukaisesti tarvittaessa ratkaistava niiden jäsenvaltioiden viranomaisten, joiden eduksi siirtoja tehtiin, ja siirron kohteena olleiden jäsenvaltioiden viranomaisten kesken yhteistyön ja keskinäisen luottamuksen hengessä, jonka kummankin päätöksen 5 artiklassa säädetyn siirtomenettelyn täytäntöönpanon yhteydessä oli vallittava.
- 183 Niinpä siirtomekanismin väitetty tehottomuus tai väitetty toimimattomuus ei estänyt muita jäsenvaltioita antamasta säännöllisin väliajoin siirtositoumuksia ja toteuttamasta kansainvälisen suojelun hakijoiden tosiasiallisia siirtoja koko päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 soveltamisajanjaksojen ajan ja vieläkin selvemmin näiden ajanjaksojen loppupuolella vastauksena komission sisäisistä siirroista ja uudelleensijoittamisesta kuukausittain antamissaan kertomuksissa esittämään vetoomukseen nopeuttaa siirtojen toteuttamistahtia ennen kyseisten ajanjaksojen päättymistä.
- 184 Lisäksi jotkin Tšekin tasavallan mainitsemista käytännön ongelmista johtuivat siitä tämän tuomion 95 ja 163 kohdassa jo korostetusta seikasta, että päätöksissä 2015/1523 ja 2015/1601 säädetyn kaltainen suuren henkilömäärän siirtäminen on sekä uusi että monitahoinen operaatio, joka erityisesti jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten toiminnan yhteensovittamisen osalta edellyttää valmistelu- ja täytäntöönpanovaihetta, ennen kuin operaatiosta aiheutuu konkreettisia vaikutuksia.
- 185 Tältä osin on myös palautettava mieleen, kuten tämän tuomion 166 kohdassa jo korostettiin, että päätösten 2015/1523 ja 2015/1601 soveltamisajanjakson aikana siirtomenettelyyn tehtiin tiettyjä tarkistuksia, jotta voitiin erityisesti vastata Tšekin tasavallan mainitsemiin käytännön ongelmiin. Niinpä siirron kohteena olleilla jäsenvaltioilla oli muun muassa oikeus suorittaa ylimääräisiä turvatarkastuksia Kreikassa tai Italiassa ennen kansainvälisen suojelun hakijoiden siirtämistä sekä 1.12.2016 alkaen mahdollisuus pyytää Europolilta apua kyseisten ylimääräisten turvatarkastusten toteuttamiseen Italiassa.
- 186 Lopuksi on myös hylättävä Tšekin tasavallan argumentti, jonka mukaan tämä jäsenvaltio olisi mieluummin tukenut Helleenien tasavaltaa ja Italian tasavaltaa etulinjassa olleina jäsenvaltioina sekä tiettyjä kolmansia maita auttamalla niitä muuten kuin siirroilla.
- 187 On nimittäin katsottava, että koska päätökset 2015/1523 ja 2015/1601 olivat heti niiden antamisesta lähtien ja niiden soveltamisajanjakson ajan Tšekin tasavaltaa sitovia, tämä jäsenvaltio oli velvollinen noudattamaan kyseisissä päätöksissä asetettuja siirtovelvoitteita riippumatta muuntyyppisen avun antamisesta Helleenien tasavallalle ja Italian tasavallalle silloinkin, kun tällaisella muulla avulla oli myös tarkoitus keventää painetta, joka kohdistui näiden kahden etulinjassa olleen jäsenvaltion turvapaikkajärjestelmiin. Lisäksi on huomattava, että tiettyä apua oli sitä paitsi annettava kyseisten päätösten tai muiden unionin tasolla annettujen toimien nojalla. Tällaisella avulla ei missään tapauksessa voitu korvata päätöksistä 2015/1523 ja 2015/1601 johtuneiden velvoitteiden täytäntöönpanoa.
- 188 Tästä seuraa, että Tšekin tasavallan esittämä puolustautumisperuste, joka koskee sen väittämää päätöksissä 2015/1523 ja 2015/1601 säädetyn siirtomekanismin toimimattomuutta ja tehottomuutta, on hylättävä.

189 Kaiken edellä esitetyn perusteella on todettava, että

- Puolan tasavalta jätti 16.3.2016 alkaen noudattamatta päätöksen 2015/1523 5 artiklan 2 kohdan ja päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja siis kummankin päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdan mukaisia myöhempiä siirtovelvoitteitaan, koska se ei ilmoittanut säännöllisin väliajoin ja vähintään joka kolmas kuukausi niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden asianmukaista määrää, jotka voitiin siirtää nopeasti sen alueelle
- Unkari jätti 25.12.2015 alkaen noudattamatta päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja siis tämän päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdan mukaisia myöhempiä siirtovelvoitteitaan, koska se ei ilmoittanut säännöllisin väliajoin ja vähintään joka kolmas kuukausi niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden asianmukaista määrää, jotka voitiin siirtää nopeasti sen alueelle
- Tšekin tasavalta jätti 13.8.2016 alkaen noudattamatta päätöksen 2015/1523 5 artiklan 2 kohdan ja päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja siis kummankin päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdan mukaisia myöhempiä siirtovelvoitteitaan, koska se ei ilmoittanut säännöllisin väliajoin ja vähintään joka kolmas kuukausi niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden asianmukaista määrää, jotka voitiin siirtää nopeasti sen alueelle.

Oikeudenkäyntikulut

- 190 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Saman työjärjestyksen 140 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.
- 191 Koska komissio on vaatinut asiassa C-715/17 Puolan tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja tämä on hävinnyt asian, Puolan tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se on velvoitettava korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut. On päätettävä, että Tšekin tasavalta ja Unkari, jotka ovat osallistuneet tähän asiaan väliintulijoina tukeakseen Puolan tasavaltaa, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.
- 192 Koska komissio on vaatinut asiassa C-718/17 Unkarin velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja tämä on hävinnyt asian, Unkari vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se on velvoitettava korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut. On päätettävä, että Tšekin tasavalta ja Puolan tasavalta, jotka ovat osallistuneet tähän asiaan väliintulijoina tukeakseen Unkaria, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.
- 193 Koska komissio on vaatinut asiassa C-719/17 Tšekin tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja tämä on hävinnyt asian, Tšekin tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se on velvoitettava korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut. On päätettävä, että Unkari ja Puolan tasavalta, jotka ovat osallistuneet tähän asiaan väliintulijoina tukeakseen Tšekin tasavaltaa, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Asiat C-715/17, C-718/17 ja C-719/17 yhdistetään tuomion antamista varten.**
- 2) **Puolan tasavalta jätti 16.3.2016 alkaen noudattamatta Italian ja Kreikan hyväksi toteutettavien kansainvälistä suojelua koskevien väliaikaisten toimenpiteiden käyttöön ottamisesta 14.9.2015 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2015/1523 5 artiklan 2 kohdan ja Italian ja Kreikan hyväksi toteutettavien kansainvälistä suojelua koskevien väliaikaisten toimenpiteiden käyttöön ottamisesta 22.9.2015 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja siis kummankin päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdan mukaisia myöhempiä siirtovelvoitteitaan, koska se ei ilmoittanut säännöllisin väliajoin ja vähintään joka kolmas kuukausi niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden asianmukaista määrää, jotka voitiin siirtää nopeasti sen alueelle.**
- 3) **Unkari jätti 25.12.2015 alkaen noudattamatta päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja siis tämän päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdan mukaisia myöhempiä siirtovelvoitteitaan, koska se ei ilmoittanut säännöllisin väliajoin ja vähintään joka kolmas kuukausi niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden asianmukaista määrää, jotka voitiin siirtää nopeasti sen alueelle.**
- 4) **Tšekin tasavalta jätti 13.8.2016 alkaen noudattamatta päätöksen 2015/1523 5 artiklan 2 kohdan ja päätöksen 2015/1601 5 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja siis kummankin päätöksen 5 artiklan 4–11 kohdan mukaisia myöhempiä siirtovelvoitteitaan, koska se ei ilmoittanut säännöllisin väliajoin ja vähintään joka kolmas kuukausi niiden kansainvälisen suojelun hakijoiden asianmukaista määrää, jotka voitiin siirtää nopeasti sen alueelle.**
- 5) **Puolan tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan asioissa C-715/17, C-718/17 ja C-719/17, ja se veloitetaan korvaamaan Euroopan komission oikeudenkäyntikulut asiassa C-715/17.**
- 6) **Unkari vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan asioissa C-715/17, C-718/17 ja C-719/17, ja se veloitetaan korvaamaan Euroopan komission oikeudenkäyntikulut asiassa C-718/17.**
- 7) **Tšekin tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan asioissa C-715/17, C-718/17 ja C-719/17, ja se veloitetaan korvaamaan Euroopan komission oikeudenkäyntikulut asiassa C-719/17.**

Allekirjoitukset